

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Un an 4 cor. 40 bani,
o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir puțin prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Chestiunea românească în dietă.

Debaterea în dietă asupra stării Românilor din Transilvania și Ungaria s'a început, dar încă nu s'a isprăvit. Cu toate acestea putem constata o mare deosebire față de trecut: deputații maghiari nu mai au gălăgia obicinuită când aud vorbindu-se de naționalități și îndeosebi de Români.

Până acum, când vorbea un deputat român despre nedreptățile ce ni-se fac, era trimis cu câte vorbe de ocară, ca: agitator, trădător, dușman al Ungariei etc. etc. Știrile acestea pătimase ale deputaților maghiari au scăzut de prezent, deși nu au totuși.

Asta nu înseamnă însă, că doar deputații dietali sau cărmuitorii de azi ai țării ar recunoaște toate drepturile, pe care Românii sunt îndreptățiți a le prelua. Nu! Aceștia nu vreau ei s'o recunoască cu una cu doua. Dar au ajuns — și tare târziu — la convingerea, că ceea ce au făcut până acum față de noi, e totuși prea mult. De aceea Tisa făgăduiește medierea o îndulcire a politicii maghiare față de naționalități.

Ei, dar dela politica de îndulcire până la drepturi cum se cade pe seama unui popor, e încă mult! Asta o putem constata și din dezbaterile dietei în săptămâna trecută. Dela sfârșiturile făgăduite de Tisa până la cererile partidului național român nu mai este o cale tare lungă.

E drept, că deputații maghiari, atât din partidul guvernamental cât și din opoziție, n'au făcut gălăgie ca în trecut, când a vorbit deputatul nostru, dl Dr. Teodor Mihali. Cât privesc însă părerile asupra așa-numitei „împăcări”, — aici stăm departe unii de alții. Cu ceace promite azi Tisa nici pomeneala să se poată mulțumi un popor de milioane. Noi vrem drepturi, iar nu sfârșituri! Vrem egală îndreptățire, iar nu o simplă îndulcire a șovinismului maghiar, care azi și așa nu se mai poate susține, decât periclindând întreg viitorul acestei patrii a tuturor.

Și e din cale afară curioasa ținuta șovinistilor maghiari, ca de-al de Aponi și de alții lui. În decursul consfătuirilor pornise o gălăgie furtunoasă contra lui Tisa. Acum, după ce văd, că Tisa nu ne-a făgăduit decât sfârșituri, fac și ei pe doritorii de împăcare, dar pe lângă marunțisuri! Iată înțepenia ungurească! S'au răscolat atunci contra lui Tisa, ca acesta să aibă motive a face Românilor numai făgăduieli slabe.

Dar dezbaterile în dietă nu s'au încheiat. Vom vedea ce păreri vor mai ieși în iveală până la urmă. Deocamdată dăm în raport al corespondentului nostru, asupra celor petrecute în ședințele suspomenite.

„Impăcarea” cu Românii.

— Scrisoare din Budapesta. —

Budapesta, 7 Martie n. 1914.

Rândurile ce urmează le scriu către iubii cititori ai acestui ziar foarte prețuit despre cele petrecute în dieta țării în săptămâna trecută, adică Joi și Vineri în 5 și 6 Martie n. 1914. Din cele petrecute voi spune numai lucrurile, cari ating neamul nostru și anume dezbaterile ce au urmat asupra înțelegerii româno-maghiare.

Nu o să spun toate lucrurile marunte, căci ușor am pierde pe cele mai însemnate, ci mai mult unele păreri ale contrariilor noștri, cari vreau să ne desbrace de haina curățeniei noastre strabune și voiesc să ne facă a uită, că strămoșii noștri au mers dela coarnele plugului, au încins sabia și au apărut numele, cinstea, și mândria neamului românesc.

Chestia românească a ajuns în dietă la ordinea zilei Joi în 5 Martie la 5¹/₂ după amiază. Galeriile erau pline de public, între cari mulți domni români, ba chiar și țărani români, cari au fost venit pentru diferite afaceri la Budapesta. Deputații noștri, adică domni: Dr. Teodor Mihali, Dr. Alexandru Vaida, Dr. Stefan C. Pop, Vasile Damian și Dr. Nicolae Șerban încă din zilele mai înainte așteptau desfășurarea cauzei noastre.

Vorbirea deputatului guvernamental Iakabfi.

A ajuns deci în sfârșit la dezbateri vorbirea ministrului-presedinte Tisa, rostită în dietă cu privire la încercările de înțelegere, avute cu comitetul nostru național. Mai întâi a vorbit deputatul guvernamental Iakabfi, care a spus, ca: Pe ministrul-presedinte l-a indemnât un mare interes să vorbească cu Românii și adică: o nouă îndrumare a politicii statului maghiar. Dar n'a spus, care e acea îndrumare nouă, ci s'a oprit să mai zică între altele, că declarațiile lui Tisa nu primejdiesc integritatea statului maghiar. Căci nu crede să se afle vr-un Maghiar care ar voi să primejduiască statul. A făcut deci bine Tisa, că ne-a pus nouă Românilor în vedere sprijinul statului pe teren economic și cultural, pentru că doar nu voiesc ca să ne pierdem însușirile noastre sufletești, ci voiesc să ne știm și noi bine în patria aceasta. De aceea propune acest deputat, ca dieta să-și dea învoirea la favorurile ce ministrul-presedinte le-a făgăduit Românilor. — Acestea sunt părerile deputatului Iakabfi. Nu zic nimic despre ele, ci voi spune ce-a zis despre ele deputatul nostru Dr. Teodor Mihali.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Teodor Mihali.

Joi în 5 Martie, n'a mai rămas vreme să vorbească și dl Mihali și astfel a putut vorbi numai Vineri către amiază. Dar pot spune cu inima liniștită, că vorbirea dlui Mihali, care a ținut un ceas întreg, a fost înălțătoare, așa de înălțătoare, încât chiar cel mai mare dușman al școalelor românești, fostul ministru de școale Aponi a zis în aceeași zi în parlament, că vorbirea dlui Mihali a fost foarte la loc.

Dl Mihali, având în jurul său pe toți deputații naționaliști, înainte de toate declară, că vorbește având asupra sa sarcina răspunderii față de un neam întreg, față de neamul nostru românesc. Partidul național român ține seamă de soarta țării și a monarhiei austro-ungare, dar ține seama în prima linie de dreptatea cauzei românești, pe care cu orice pret voiesc să o ducă la izbândă. Mijloacele acestei năzuințe le va alege și le-a ales partidul național între marginile legii.

(Dar a fost destul să spună dl Mihali aceste cuvinte, căci un deputat din opoziție, cu numele Fernbach, a strigat în gura mare, ca: bomba dela Dobritin nu-i mijloc care ar avea loc între marginile legii! Iată dar iubii cititori, ca în parlamentul țării se arunca vorbe așa de grosolane la adresa partidului nostru național. Nu voi stăruî aici asupra acestui neadevar, căci cu ceva mai târziu chiar un deputat ungar a respins această învinuire grozavă și lipsită de bun simț. Dar totuși trebuie să scot la iveală aici, ca ne desparte o prăpastie nemarginită de felul de gândire al Ungurilor și această prăpastie nici odată nu se va închide.)

Deputatul nostru Mihali arată că nu numai acum s'au făcut încercări de înțelegere, ci ele s'au început încă în anul 1894, pe vremea ministrului Hieronimi, care spre scopul acesta a călătorit și prin Ardeal. Pe vremea ministrului Wekerle în 1906 încă s'au făcut încercări și toate acestea n'au avut nici o izbândă, căci ni-s'a spus nouă Românilor, că trăim aici foarte bine, căci doar avem o lege de naționalitate așa de bună! (Numai cât cinstiții cititori știu dintr'un număr de mai înainte al acestei foi, că legea de naționalitate a rămas numai pe hârtie. S'a spus anume părerea scriitorului Iászi și de sigur acea părere e foarte nimerită. Coresp.)

Mi-a fost spre cea mai mare bucurie, când dl Mihali a spus-o în fața parlamentului întreg, că într'adevăr legea de naționalitate e frumoasă, sună frumos, dar a rămas numai pe hârtie.

Însă se vor afla mulți, cari vor întreba: Ce zice legea de naționalități din 1868? Pe scurt răspund așa: acea lege e foarte înaintată, căci spune între altele, că susținătorii școalelor pot statorî de sine stătător limba de propunere. Dar trebuie să știm, că abia cu 10 ani mai în urmă și adevărat în anul 1879 s'a adus o lege chiar împotriva celei din 1868. Atunci (în 1879) s'a declarat, că în școale e obligată propunerea limbei maghiare. Iar în 1907 ministrul Aponi, tot în contra legii din 1868, a adus o lege școlară, care ne-a închis sute de școale românești. N'a rămas deci pe hârtie legea din 1868 a naționalităților??

Mai spune această lege, că la oficiile publice trebuie aplicați (așezați) în măsura cuvenită cetățeni de orice naționalitate. Dar ce vedem în viața de toate zilele? Că la tot pasul te întâlnești numai cu funcționari străini și în ținuturile curat românești abia dacă vezi vr'un român. Iată dară, că legea de naționalitate e numai pe hârtie lege!

E de înțeles deci și numai din aceste câteva lămuriri, că dl Mihali a trebuit să condamne încercările de înțelegere din trecut și față de neîndreptățile de cari zilnic avem parte, să susțină și pe mai departe apărarea intereselor neamului românesc.

Vorbește cu glas înălțat, când amintește din nou, că am fost mereu trași pe sfoară, deoarece pe deoparte conducătorii dela guvernele trecute au vorbit de semne de bunăvoință și de altă parte ne-au nimicit la alegeri, astfel că am rămas numai cu cinci deputați. Între astfel de stări împreună cu ceilalți deputați și cu întreg partidul național trebuie să apere cauza noastră, căci reprezintă, adevărat poartă la inimă interesele poporului român.

La auzul acestor cuvinte, unii deputați din opoziție strigau din răspuțeri, că deputații noștri reprezintă în dietă interesele națiunii maghiare și nu ale națiunii române!!

Dar dl Mihali nu ascultă la glasul celorlalte strigă în deșert și cetește toate acele dorințe, pe cari comitetul național le-a prezentat ministrului președinte. Aceste dorințe privesc soarta vieții noastre pe plaiurile și văile Ardealului și nu-i mirare deci, dacă deputații din opoziție și-au arătat nemulțumirea în mod necuviincios când le cetea dl Mihali. Și e ușor de înțeles, când e vorba de interesele școalelor românești, de bunăstarea noastră bisericească și mai ales de neatarnarea bisericii românești, care neatarnare voiesc dușmanii cu incetul sa ne-o adâncească în somnul veacurilor trecute. (Și cum să le placă compatrioților maghiari pretenziunea noastră de a se deslipi parohiile românești dela episcopia ungurească din Hodorog, cum sa își dea învoirea, ca foile și ziarele românești să nu fie și în viitor prigonite ca până acum?)

Întreb: Se poate mai departe, ca domnii deputați din opoziție să vrea într'adevăr înaintarea noastră, când nu vreau să audă nimic dacă cerem ca sa ni-să apere însușirile neamului din care facem parte? Că nu au nici cel mai mic interes față de binele nostru e prea bătător la ochi chiar și din partea celor dela conducere, căci o mare binefacere a înaintării e organizarea pe toată calea.

Însă nici concesiunile făcute de ministrul Tisa nu sunt de natura de a putea noi avea o organizare cuvenită. Și iată pentruce: Pentruce ar dori ca partidul nostru național intrucât se poate să se ali-

pească de programul guvernului. Ei, dar acest lucru e peste putință. Și apoi e chiar fără nici un folos pentru noi, că ne-a recunoscut ca partid, căci voiește ca acest partid să-și părăsească țânta călăuzitoare. Dar aceasta nu va să zică organizație, căci o organizație adevărată trebuie să meargă pe cărările sufletului tuturor acelor cari formează însușirile unui neam.

Poate să fie alții de altă părere, că adevărat ministrul Tisa nu voiește acest lucru, dar eu cred, că o părere contrară poate produce numai înțelegerea greșită a acelei împrejurări, că Tisa a recunoscut partidul nostru național. În ziarele noastre s'au scris articoli peste articoli în cari s'a vorbit prea mult despre însemnătatea recunoașterii partidului nostru național din partea ministrului-președinte. Pentruce trebuie să se știe, că de această recunoaștere nici un folos nu avem, mai ales, că legile țării ne dau voie să ne organizăm în felul acesta. Pentru noi ar avea mare înțeles, să ni-se asigure ajutorarea organizației noastre economice și culturale și atunci putem spune, că ne-am ales cu ceva.

Deputatul Mihali și amintește, că partidul național a cerut, ca guvernul să sprijinească instituțiile noastre culturale și economice. A mai cetit apoi și dorințele noastre cu privire la vinderea proprietăților la popor și la cunoașterea limbii poporului în administrație. Cine vrea deci să fie funcționar în locurile locuite de Români, acela să dovedească cumcă știe vorbi bine românește.

Vorbirea prim-ministrului Tisa.

Dlui Mihali li răspunde ministrul-președinte și zice, că nu voiește să ne facă o limbă cu Maghiarii, căci el nu se uita la Ungaria ca la un stat, care are mai multe limbi, ci ca la un stat politic. Dealtcum își susține toate părerile de până acum. Ar dori ca partidul nostru național să mai lase din pretenziuni și atunci de sigur noi vom afla calea bunei înțelegeri cu Maghiarii. Între el și noi astăzi e un șanț de despărțire încă, deci deputații noștri să sară peste șanț și să primească propunerile ministrului Tisa.

Vorbirea deputatului Farkas.

Se ridică apoi deputatul Farkas dela Oraștie și vorbește pentru propunerea ministrului-președinte. Ne interesează mai mult ceace a spus despre atentatul dela Dobrișin, că adevărat, în istoria unui popor sunt și pagini negre și luminoase. De sigur o pagină neagră are în istorie acel popor, care aruncă învinuiri așa de grozave altui popor, cum e și învinuirea cu bomba dela Dobrișin. Acea întâmplare poate să fie fapta unor oameni singuratici, dar nu poate fi aruncată asupra partidului național ori chiar asupra poporului român. (Iată șovinistule Fernbach, ce-ți spune unul din ceata voastră! *Coresp.*)

Ce-a zis Aponi?

Urmează acum vorbirea contelui Aponi, care Vineri dela 1 până la 4 ceasuri după amiază, deci timp de 3 ceasuri a vorbit cu cea mai mare ură împotriva noastră. Se înțelege, că știe vorbi bine și prin urmare dacă nu bagi de seamă și se pare că-ți vorbește ca un prietin. Aponi — cum știm, — a fost ministru de culte și ne-a maghiarizat școlile cu diumul. Cu toate acestea acum a zis că nici el nu vrea să ne pierdem limba, însă în cele următoare s'a vândut,

căci a zis, că el nu poate suferi, ca Români să locuim pe locuri, pe suntem numai singuri, ci ar trebui să locuim în atingere cu Ungurii și de statul trebuie să colonizeze Unguri tre noi.

Când a vorbit despre episcopia rească din Hodorog a zis, că aceea s'a ființat de teama, ca să nu să piardă guri printre noi, și de aceea ar trebui să se facă încă o episcopie ungurească pe neuniți. Dar își uită ori nu vrea să contele Aponi, că legea din 1868 nu ca să se facă episcopii pentru scoș maghiarizării??

Vorbește apoi despre școalele pop și spun drept, că am rămas mirat, poate cineva să se laude pe sine în parlamentului cum a făcut contele A Căci ce-a făcut? Și-a lăudat legea articolul de lege 27 din 1907, pe a adus-o asupra școalelor românești. nu se împacă nici decum cu urmașii decă ministrii de culte să execute lege dupăcum ar vrea Tisa. Știm ministrul Tisa nu vrea să șteargă puncte vătămătoare din acea lege, gata — așa zice — să facă tot ce se pentru școlile noastre între marginile legi. A fost destulă această vorbă a strului Tisa și contele Aponi s'a asupra lui, cum ar cuteză să folosească mod mai cinstit acea lege față de De așa ceva nu vrea să știe, ci care e fătul lui — să fie observată la cel din urmă punct. Da, da, dlor țatori, mai ales D-voastră observați va să zică aceasta! Aponi cere ca să fie respectată, pentruce s'a gândit până a făcut-o. Asta a spus-o el alții au muncit mult la ea și prin trebuie să fie bună.

Nu mai incapa indoială, că-i bună, înșiși învățătorii români au primit cea mai mare bucurie!!! — zice Aponi. Iată dar cu ce apucături vrea fostul stru să facă pe deputații din dietă să dă, că legea lui e cea mai bună lege lară. Fiți siguri iubiți cărturari și porenii, cari auziți aceste lucruri, că cu știu, că nu credeți nici despre un român, că s'ar bucură de o lege, care fură sufletul și vrea să ne îngroape rile sfinte ale limbii strămoșești. Am plină încredințare, că dascălul român școala românească de azi, dacă muncește în slujba unei legi străină de sufletu! stru, muncește de sila ei și nu de ei. Căci deși acea lege il plătește mai pe învățător și aici se bucură și dascăl nostru, nu trebuie să se bucure și nu dem să aibă bucurie, când în școala rală e silit să vorbească în altă limbă cu copilul său de sânge.

Aponi se plânge, că după ieșirea din scaunul ministerial, au fost ajutate stat multe școale românești, pe cari el respins. Aici încă se vede ce gânduri trește față de școala românească. Ală cu capul nu vrea — cum zice Tisa că plicat — ca acolo unde e și școală de școala confesională să fie ajutorată.

Aș putea încă multe spune din a vorbit contele Aponi, dar pentru a dea părerile, acestea sunt de ajuns. E însemnat, că opoziția chiar pe el l-a vorbească, pe el, care în față ne tează limba și naționalitatea, dar în cel mai vrăjmas partizan al ideii de ghiazare cu orice putere.

Lui Aponi i-a răspuns contele Ste...

Tisa foarte frumos din punctul de vedere al unității statului maghiar, dar n'a spus cuvinte cari să ne mai mângâie față de așa vorbe ale contelui Aponi. Căci contele Aponi — care s'a lăudat în dietă și cu jurământul introdus pentru învățatori — vrea un lucru și anume: ca să nu fie școală unde să nu se încălzească elevii de ideea statului național maghiar. Incolo nu vrea să se nimicească școlile nemaghiare. Înțelegem. Știm ce înțeles au cuvintele lui și cunoaștem, că nici în trecut n'au voit vrăjmașii noștri să ne nimicească așezămintele, căci nu le-am avut. Dar azi le avem și trebuie să le apărăm.

Trebuie să ne încălzim în așezămintele noastre la focul dragostei de neam, limbă și lege și totdeauna să călcăm în urmele strămoșilor și să ne întărim puterile proprii. Poporul nostru nu vrea să mai poarte jug, căci e chemat la libertate. Nu ne trebuie iobăgie școlară și bisericească, culturală și economică, pentru că suntem neam dornic de libertate. Noi Români am decretat mai întâi ștergerea iobăgiei, adică cei 40 de mii de Români, adunați la Blaj pe „Câmpul Libertății“, iar dieta Transilvaniei a primit-o numai cu 14 zile mai târziu la Cluj. Prin urmare și în viitor să alergăm spre căile înaintării, căci înaintând ajungem la liman! *Unul din popor.*

Ce au cerut Români?

Cererile Românilor, pe cari ei le-au prezentat prim-ministrului Tisa în decursul consfătuirilor avute, cuprind la 50 de puncte. Dl. Dr. Teodor Mihali, când a vorbit Vineria trecută în dietă, a cuprins toate cererile noastre în 11 puncte generale, cari sunt următoarele:

1. Având în vedere, că învățământul în școală e liber peste tot locul, să se recunoască dreptul și să se facă cu putință, ca poporul român să se poată cultiva pe toate treptele învățământului public în limba românească, atât la școlile de stat, fundaționale și comunale, cât și la cele profesionale.

2. Pentru înfăptuirea libertății religioase și a egalei îndreptățiri profesionale să se asigure și respecteze autonomia (neatârănarea) bisericii gr.-or. atât pe terenul bisericesc și școlar, cât și în afacerile fundațiilor și din lăuntru; de asemenea să se înfăptuiască autonomia bisericii greco-catolice. Să se ducă la înde-

plinire articolul de lege 20 din 1848. Statul să pună la îndemână ambelor biserici române ajutoare în măsură cu sumele, ce capătă celelalte biserici din țară. Comunele române, alipite la dieceza de Hajdudorog, să se dea iarăși înapoi mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș. Hotărîrea mai deaproape a tuturor acestor afaceri are să se facă pe temeiul înțelegerii cu căpeteniile bisericești.

3. Să se garanteze libertatea de presă și să înceteze persecutarea gazetelor românești din motive politice.

4. Pentru susținerea și înaintarea poporului român, precum și în scopul dezvoltării lui sociale, să se recunoască dreptul de liberă asociere și întrunire.

5. Să se recunoască libertatea de organizare și acțiunea partidului național român și să se șteargă acele hotărîri administrative, cari țin să împedice libertatea de organizare a acestui partid.

6. În părțile locuite de Români în masse (dacă sunt în număr mai mare ca alte națiuni) să se administreze poporul român în limba română și să se introducă peste tot locul în acele părți limba română în administrație.

7. Unde locuiesc Români în masse să se introducă limba română la judecătorii și tribunale, să se primească orice plângeri, recurs și documente românești, protocoalele cu Români să se poarte românește, iar hotărîrile judecătorești să se dea în limba română. Hărțile judecătoriilor mai înalte (tablă, curie etc.) de asemenea să se dea în traducere românească.

8. Statul să împartășească ținuturile românești cu același sprijin economic, care îl primește și celelalte ținuturi și să dea tuturor instituțiilor românești ajutor în aceeași măsură, după cum da celor neromânești. Să înființeze în părțile locuite de Români în masse școli economice, industriale și comerciale cu limba de propunere românească și să sprijinească cu bunăvoință toate instituțiile românești de acest fel, precum și diferitele straduinte economice ale noastre.

9. Statul să înceteze cu pornirea de colonizare (asezarea de străini printre români), îndreptată contra Românilor, iar moșiile statului să le vândă pe rând economilor din acele părți. Pădurile statului să fie conduse nu numai de puncte de vedere economice, ci și sociale. Fabrici și exploatarea de stat să se facă în mod co-

răspunzător și în părțile locuite de Români și peste tot să se iee în considerare interesele economice ale poporului român.

10. În scopul ca Români încă să-și aibă partea lor în administrație și la judecătoriile statului, precum și pentru a se face cu putință, ca poporul român să fie administrat și judecat prin fii săi, — să se garanteze, că atât în administrație cât și la judecătorii, precum și în toate celelalte slujbe de stat se vor așeza Români în părțile locuite în masse de Români; și în lipsa de slujbași români se vor așeza numai astfel de persoane, cari vor dovedi cum se cade, eventual în fața unei comisii anume aleasă spre acest scop, că știu vorbi și scrie românește.

11. Să se garanteze în mod hotărît puterea politică a națiunii române. Având aceasta în vedere să se facă reforma electorală. Partidul național român stă pe baza sufragiului universal, egal și secret și cu votarea în comune. Dar întrucât în starea politică de acum, aceasta nu s'ar putea duce la îndeplinire, — să se facă o astfel de reformă, care pe lângă îndreptățirea la vot, a săvârșirii alegerilor, împărțirea cercurilor și a cercetării judecătorești în cauze electorale să conțină astfel de hotărîri, cari garantează în mod hotărît și corespunzător, că a șasa parte a deputaților trimiși în dieta Ungariei să fie Români (conform locuitorilor români ai țării).

Acestea sunt cererile Românilor, dintre cari Tisa n'a recunoscut nici un singur punct pe dintregul. El s'a mărginit numai la vorbe dulci și promisiuni ieftine, pe cari în tot momentul le poate întoarce cum vrea. A promis mai mult ajutor bisericilor și școlilor; dar cine-i crede până când nu vom vedea? Procesele politice în țurgere vedem, că nu încetează, dar asta nu ne înfrică! — Doar atâta, că a recunoscut existența partidului, care însă a existat și va exista, ori vrea Tisa, ori nu. — Limba românească la judecătorii nu vrea s'o recunoască Tisa, tot așa nu vrea să așeze slujbași români prin ținuturile românești, decât că se va îngriji ca străinii să ne învețe cât de cât limba. — Pentru sprijinirea pe terenul economic a făcut tot numai făgăduieli slabe, iar cât pentru noua lege electorală vedem că ne-a mai răpit și din cercurile românești avute după legea veche. Între astfel de împrejurări nu poate fi vorba de pace!

Cu paloșul.

107

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

LIX (59).

In care vedem un domn fugar și o femeie fără milă.

Balc și cu tovarășii lui se urcară pe o potecă îngustă până în vârful Pleșului, la Bâta. De aici apucară la dreapta, peste vărfurile Pietrișului, a Arșiții și a Târziții, se scoboriră în păraul cu același nume, și urmară o scursură până în vârful Dealului Groșilor. De acolo, luând altă scursură, se scoboriră în păraul Dadișa, urcară dealul Boroaii, dădură în șes și pe la prânzul cel mic, se aflau pe malul drept al Moldovei, la deal de satul Boroaia. În drumul lor nu întâlneau țipenie de om. Dădură un cias de odihnă cailor, trecură

apa care era mică și, de amiază, erau în Baia.

Acest oraș era aproape cu desăvârșire locuit de Sași, cu totul plecați către Voevod. Fugarii traseră la șoltuz care era bine cunoscut și bine văzut de Balc.

Acesta, în puține cuvinte, punându-l în cunoștința celor întâmplați, șoltuzul îi răspunse că de eu seară se văzuse câte trei focuri aprinse pe fiecare din dealurile mai însemnate de prin împrejurimi și că primise, din zori de ziuă, veste cum că mai toți țărani din satele învecinate se înarmase și părăsise satele lor, îndreptându-se spre Neamțul. După părerea lui, același fapt trebuia să se întâmple și spre Suciava, era deci primejdios pentru Balc să facă drumul la acel oraș fără a fi însoțit de o putere îndestulătoare spre a ține în depărtare cetele de țărani.

În urma unei scurte consfătuiri, se hotărî ca o sută de Sași din Baia să se înarmeze numai decât și să incalce: cincizeci aveau să însoțească pe Balc la Suciava, iar

cincizeci să scoată pe Șomoși, prin munți, până în apropiere de Bistrița. În cele două ciasuri care fură trebuitoare pentru adunarea și înarmarea târgoveților, Balc și cu Șomoși avură vreme să guste ceva mâncare și să se sfătuiască asupra lămuririlor ce aveau să le deie Șomoși la sosirea lui în Cluj, unde se afla atunci Vice-Voevodul Ardealului. Luminările nu erau încă aprinse când Balc sosi în Suciava.

Găsi pe Sas și pe toți acei care stăteau împrejurul lui foarte îngrijiți; din toate părțile le sosise vești cum că țărani s'au înarmat și au plecat spre Neamțu, în urma unor focuri ce se văzuse arzând pe toate înălțimile. Veștile ce le aducea Balc nu surprinseră deci pe bătrânul Voevod peste măsură. Ei, după ce se sfătuiră împreună, trimiseră poronci la toți credincioșii lor dela țară ca să iei armele, să-și adune oamenii și să vie cât mai curând la Suciava. Cei din împrejurimile Bacăului și a Pietrei fură însă înștiințați să meargă cu oamenii lor și să se puie sub poroncile nameștri-

Ce scriu alte gazete?

„Drapelul“ (Lugoj) dela 7 Martie n. scrie asupra celor desbătute în dietă cu privire la „împăcare“ următoarele: „Acum se văd marile deosebiri fundamentale din punctele, pe cari le-a prezentat delegația comitetului național contelui Tisa înainte de aceasta cu un an și mai bine. Dl Mihali a dat cetire acestor puncte pentru întâiașdată în publicitate. Asemănând aceste puncte cu cele spuse de contele Tisa, orice om cugetător își va putea ușor face părerea, că: până ce nu se îndeplinesc aceste trebuințe neapărat de lipsă pentru o viață națională a popoarelor, cari locuiesc în Ungaria, nu poate fi vorba de o pace cinstită, bazată pe drept și dreptate multumitoare pentru toți. Numai o pace cinstită va putea produce acea liniștire în suflete, fără de care nici inchipui nu se poate o încredere pe amândouă părțile și o stare de drept multumitoare pentru toate popoarele țării.

Cine nu voiește se vadă, că în această țară sunt mai multe popoare, că aceste popoare au ajuns la conștiința de sine și că ele își au trebuințele lor firești de viață proprie națională, acela nu poate avea dragoste pentru adevăratele trebuințe ale întregii populațiuni a țării. Iar datorită cea mai simplă a unui guvern al țării întregi este a ține seamă de trebuințele întregii populațiuni — cum ni se spune de atâtea ori — fără deosebire de naționalitate și confesiune (religie), ori chiar de partid.

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov) dela 8 Martie, sub titlul „Unde să punem temelile luptelor noastre“, scrie între altele: „Consfăturile cu caracter oficial și neoficial, intrerupte și reluate, cu buna și cu rea credință: în noua pornire a lui Tisa — după ce ne-au adus la convingerea, că trebuia să învingem și nu să stăm de vorbă — ne lasă acum sarcina de a înfaptui organizarea puterilor noastre luptătoare. Se pare, că în timpul din urmă — din cauza loviturilor dușmane, ca și din vina noastră — ne-a mai scăzut pofta de hără. Se prea poate... Nu ne-a scuzat, însă, vlaga.

E adevărat, că suntem încă departe de a fi atât de hărăgoși pe cât ne cer im-

prejurările, deși de două mii de ani ne hărăuiesc toți trecătorii!... Nenorocul nostru a fost, că soarta ne-a așezat aici în drumurile Europei, ca să ne prindem de piept cu toți nebușii, pe când alții se bucurau de binefacerile culturai.

Pentru a putea face cu puțință organizarea politică a poporului nostru, se recer înfăptuirea unor lucrări în legătură cu pătura țărănească. Intre aceste lucrări locul de căpetenie îl ocupă organizarea economică a satelor noastre. Puterile țărănilor nostri stau neorganizate, și, în multe părți, secătuite până la sânge, de exploatarea străină. Nici banca sătească pentru micul împrumut și pentru mica economie n'o avem încă! Lipsește, apoi, aproape cu desăvârșire, cooperația..... Străinii ne vând, străinii ne cumpără și străinii scormonesc toate bogățiile de sub ochii nostri, ori mai bine zis dușmanii nostri.

Mi se pare, că frunțașii satelor noastre așteaptă totul de sus: și îndrumări și bani și bănci și cooperative.... Asta e politică din moși-strămoși, domnule Părinte și domnule Invățător! D-Voastră aveți și pe cooperatiști și banii de lipsă începutului și tot D-Voastră aveți la îndemână capitalul neseecat și nehinuit, munca, ce așteaptă să se asocieze! Prin urmare și cooperativele și băncile D-Voastră ni le veți da! Și dela o vreme poate chiar și îndrumările. Atunci țaranul n'ar fi numai bine situat, ci și mai tare! Și mai tari ar fi preoții și învățătorii, mai tari și mai hotărâți am fi noi toți...

Fiecine e în stare să întemeieze o bancă ori o cooperativă. Și dacă-i trebuieșc lamuriri, ele se pot primi foarte ușor — și se găseșc la „Asociație“ în Sibiu și chiar la „Cassa Centrală a Băncilor populare și cooperativeelor sătești“ în București.

Roma s'a putut ridica numai atunci, când și-a ridicat mai întâi plugarii, — și pe trei părți ale lumii au izbândit și au stăpânit legiunile ei! Și împărăția fără hotare a trebuit să se prabușească, atunci când a foat stornă și imputinată elasa țărănească. Tot așa a căzut Grecia veche, Spania și toate care au cazut. — Noi nici nu ne-am facut încă suișul!

cilor acestor târguri, care primiră poroncă să apere acele orașe până la cea de pe urmă picătură de sânge. Orașenii din Suciava primiră chiar în acea noapte poroncă să fie gata pentru orice întâmplare.

Grija lui Balc era mare, toată puterea Domnească nu trece de o mie trei sute de slujitori, din care numai nouă sute erau de fața în Suciava.

În acea noapte, cu toată oboseala, nu dormi mai de loc. Veștile rele începură să curgă a doua zi dela revarsatul zorilor. Sosiră întâiu câțiva slujitori scapați din macelul dela Bacau, care povestiră răscoala țărănilor din împrejurimile acei oraș și scaparea Paunașului Codrilor. Pe drum, ei gășise toată țara în picioare, mai ales în părțile de sus: scăpase cu greu de urgia răsculaților, însă nu toți, căci mai mulți dintr'înșii fusese ucși.

În curând sosiră kneji și juzi cu veste că țărăni din satele lor se răsculase, le arșese casele și ucisese slugile lor cele mai credincioase. Spre amiază se văzură venind mai mulți din cei trimiși de cu seara cu po-

ronci prin țară: nu putuse să răsbată, căci pe drumuri și pe poteci se ațineau țărani care măcelăreau orice om domnesc le ieșea în cale. Din veștile primite în cursul serii, Sas și cu Balc pricepură că țara întregă este răsculată și vine asupra lor. Mic era ajutorul la care se puteau aștepta dela susțitorii lor; acei care veneau erau sau singuri sau întovărășiți numai de câte două sau trei slugi. Nu era de gândit să se deie piept cu dușmanul. Două căi numai le rămăneau deschise: să se inchida în Cetatea Sucevei și să aștepte într'însa ajutor dela Craiul Ungarii sau să se retragă peste munți. Bătrânul Sas și fiii săi vitregi voiau să aleagă pe cea dintâiu, dar Balc se rostii cu hotărâre pentru cea de a doua.

El le arăta că dacă se 'nchid în Cetate și ajutorul Craiului întârzie vreme îndelungată, foamea îi poate sili să se predeie și, atunce, n'au de așteptat dela ura dușmanilor lor decât o moarte rușinoasă. Pe când, dacă părăsesc țara, pot prin stăruințele lor, să grăbească sosirea oștilor ungu-resti însărcinate să aducă din nou pe Sas

„Unirea“ (Blaj), organul bisericeco-catolice, în numărul dela 7 Martie n. c., sub titlul „Cari probleme ar trebui să le discute mai mult preoțimea noastră?“ publică un articol din afară, în care se zice între altele: „În gazetărie puțină atențiune știu da preoții nostri afaceri însemnate nu numai la ale bisericei, ci și la ale neamului. Să luăm numai o dată: E constatat publice și toți mărturisesc că pe noi Români nu atât vitregii sortii, cât mai ales abuzul, ce se face beuturile spirtuoase ne sărăcește și ne băta de cerșitor în mână, ca s'o luăm spre depărtata Americă. Sau cel puțin trebuie să zică unul fiecare, că poporul nostru bea prea multe otrăvuri spirtuoase de aceea dau greș cele mai multe prinderi economice sau culturale ale țărilor, fiindcă beuturile îi smulge din suflet și ultimul gram de înșuflet.

Cu toate acestea, o astfel de afacere pe care și laicii (ceice nu sunt preoți) numără între gândurile de viață ale neamului, e cu totul străină de condeiele țărilor nostri. Până când o scriitoare ca Sofia Nădejde publică mereu la articole contra beuturii în gazetele „Antialcoolul“ și „Bina“ și alte reviste, până atunci preoții, cari au scris ceva în această chestie se pot număra pe degete.

Trebue să schimbăm la vorbe și ideii prin ziare, dacă vrem să curmăm numai în parte răul, ce-l pricinuesc alcoolul, nu numai la sate fără chiar orașe. Spre încunjurarea oricărei țări ușuri, țin să declar, că șirele de fătă sunt insuflăte de nici o ieșire pătimășe e numai strădania unui om, care vrea ajute și el cu ce poate cauza mare de azi: cauza contra beuturii.

Până când însă țaranul iubeste mult glăjuța, să-i torni cultură și cercul tot înapoi va da, pentru că în vorbiri i-se vor ține, oricâte sfaturi vor da, toate vor fi frământări zadări i-se vor băgă pe-o ureche și-i vor ceealaltă. Așadară trebue să ne pună tot dinadinsul pe lucru și să rezolvăm vorabil cât mai în grabă chestia contra beuturii, pentru că dela desnodământul ne al acestei afaceri atârna și cultura poporului, fără de care nu ne putem închipui torul de aur al neamului nostru.

în scaun. După o lungă chibzuire plece și fu hotărâtă.

În zori de ziuă tot neamul lui Vodă cu slugile lui și cu lucrurile de pretă niriă. Sas călătorea într'un car cu oșterii urmat de alte cară în care se aflau șefeciorilor domnești și copiii lor. Erau soțiți de cinci sute de slujitori unguști, două sute Ruși, asemenea călădău două sute de Nemți pedestri, înarmate spezi și cu sulți lungi. Cu knejii și care urmau pe Vodă, erau vro două sute slugi înarmate.

Dar răsculații primise veste despre carea lui Vodă sau o ghicise. În ziua întâiu gășiră drumul slobod: făcură poșta de seară în Câmpulung unde ajunsese tea târziu. Însă a doua zi străjile domnești în fruntea căroră mergea Tatar, unii fiii vitregi ai Voievodului, dădură, în Putnei, peste cete mari de răsculați și puse pe fugă. Dar Balc cu Rușii și Nemții, după o luptă înviersunată, îndădă din nou dovezi de cea mai strălucite vitejie, izbuti să curețe strămtătoarea de

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare române.

Dupăcum am scris într'un număr trecut al foii, în România s'a schimbat guvernul: în locul guvernului din partidul conservator (în frunte cu dl Titu Maiorescu) a venit un guvern liberal (în frunte cu dl Ionel Brătianu). Schimbându-se guvernul au trebuit să se facă și noi alegeri pentru cameră (dietă) și senat (cum e la noi casa magnaților).

Vineria trecută s'a făcut apoi deschiderea corpurilor legiuitoare române în modul obicinuit. La ciasurile 11 și jumătate s'a ținut serviciu dumnezeesc la mitropolie, fiind de față Maiestatea Sa Regele Carol, moștenitorul de tron Ferdinand, ministrii țărilor străine la București, deputații și senatorii, căpeteniile bisericesti etc. Serviciul dumnezeesc a fost oficiat de Mitropolitul-Primat Conon, însoțit de clerul înalt.

După slujba dumnezeiască, deputații și senatorii s'au întrunit în sala de ședințe a camerei. La 12 ore a sosit aci și Maiestatea Sa Regele Carol, însoțit de Principele moștenitor Ferdinand și toți ministrii țării. La intrare Regele a fost primit cu aplauze însuflețite. După aceea s'a urcat pe tron și a cetit mesajul (vorbirea regească) de deschidere, în decursul căreia a fost de mai multeori viu aplaudat. Vorbirea Maiestății Sale e următoarea:

Domnilor senatori, Domnilor deputați! Simt o deosebită mulțumire, ca mă aflu iarăși în mijlocul reprezentanților națiunii. Alegerile generale din cari ați eșit v'au putut convinge, că în neîntrerupta ei propășire Țara are încă mari trebuințe de împlinit. Mai ales împrăjările anului trecut, cari au arătat tuturor însemnatatea stării noastre internaționale (față de lumea mare), au pus tot deodată mai bine în lumina datorile, pe cari le avem pentru trăinicia și neîncetata noastră înaintare (aplause îndelungate).

Întărirea conștiinței naționale, răspândirea învățământului, o mai strânsă legătură între domni și țărănime, o oștire tot mai puternic organizată (aplause) și întărirea avuției statului prin sporirea muncii și a economiei naționale ne vor da putința să păstrăm neștirbită și să îmbunătățim

starea cu care ne mândrim astăzi, stare ce este rodul străduințelor statornice a celor, cari au înțeles în trecut, că numai prin închinarea tuturor, înaintea interesului obștesc, se pot întemeia statele puternice și societățile sănătoase (aplause).

Sunt incredințat, că și Domniile-Voastră, însuflețite de aceleași patriotice simțeminte, veți porni la discuția măsurilor pentru **înfăptuirea reformelor agrare** (vînderea de moșii la țărani) și **alte reforme politice** (lărgirea dreptului de alegere pentru țărani).

Domnilor senatori, Domnilor deputați! Sunt fericit să constat și de astădată, că **legăturile Regatului cu toate statele sunt din cele mai bune**. România nu va pregetă să susțină și să asigure pacea, la care a contribuit atât de puternic și care i-a atras încrederea tuturor. Prin însași această încredere ea este în măsură să aibă în această parte a Europei o pornire binefăcătoare de împăciuire.

Armata, prin însușirile ei și minunatul avânt de care a dat dovadă anul trecut, și-a mărit prestigiul (vaza) și a câștigat toată recunoștința noastră. Dar, între împrăjările de azi, se recer noi îmbunătățiri și noi înzestrări, pe cari nu mă îndoiesc că i-le veți încuviința, deoarece **soarta țării este strâns legată de puterea ei militară** (aplause).

Fără întârziere se vor supune dezbaterilor D-Voastră legile despre venitele și cheltuelile statului, cari cu toate sporurile de lipsă și împreună cu creditele trebuitoare nu vor îngreuna **starea îmbucurătoare a țării**. Asemenea guvernul Meu vă va prezenta **legea organizatoare pentru Dobrogea nouă**, care va stabili în aceste timpuri o administrație statornică.

Domnilor deputați, Domnilor senatori! Convinși că veți fi la înălțimea mării chemări a zilelor noastre, rog pe cel atotputernic să binecuvinteze lucrările D-Voastră.

Vineri după amiază camera și senatul au ținut ședințe. Președinte al camerei a fost ales dl **M. Ferechide**, care, în cuvântul de mulțumită pentru alegere, a spus și următoarele cuvinte: D-Voastră, domnilor deputați, aveți marea chemare de a contribui la **întărirea și înstărirea clasei țărănești** (aplause). E de lipsă, ca populațiunea întreaga să fie una cu tot ce se

face, căci numai astfel va fi în stare să țină piept în afară și să se întărească înlăuntru. Vremea vorbelor lungi a trecut. D-Voastră aveți datoria de a da tot sprijinul pentru a aduce înfăptuirea marilor schimbări în țară.

Președinte al senatului a fost ales **B. Misir**, care în vorbirea sa a zis între altele: Dupăcum am știut să cucerim admirația Europei prin avântul patriotic din 1913, tot așa trebuie să căutăm a se atrage această admirație și pentru **întărirea dinlăuntru a țării**.

În ședința de Sâmbătă a camerei s'a cetit răspunsul către Regele Carol, la cuvântul Său de deschidere. Acest răspuns cuprinde, între altele, următoarele: Aduținerea (camera) deputaților va urmări la discuția măsurilor cerute pentru înfăptuirea reformelor agrare și politice. Spre acest scop e de lipsă **revizuirea Constituției** (legea fundamentală a țării), care trebuie schimbată amăsurat nouilor împrejurări și nouilor trebuințe.

În ședința de Marți în 10 Martie n. (Luni n'a fost ședință) s'a prezentat camerei și senatului o **propunere pentru schimbarea Constituției țării**. Această însemnată propunere, prezentată în cameră prin dl deputat Orleanu în numele mai multor deputați, iar la senat prin dl senator Costescu-Comăneanu în numele mai multor senatori, cuprinde între altele următoarele:

Suntem frământați de două mari probleme (cauze, gânduri): **problemul agrar și problemul politic**. Problema agrar a pasă de mult timp asupra României. O împărțire nepotrivită a proprietății de pământ a făcut în România o mare deosebire între proprietarii mari și mici. Mijloacele întrebunțate până astăzi n'au putut îndreptă raul. Numai înmulțind numărul proprietarilor mici și dându-le puțința să formeze o mica proprietate de sine stătătoare vom înlătură primejdia sub a cărei grije trăim.

Pentru a ajunge însă la acest rezultat vânzarea de buna voie a moșiilor Statului și a altor fundații nu este indostulitoare. Așa fiind, singurul mijloc este de a **împunem Statul**, ca în anumite condiții și în

mani. Carăle ne mai putând înaintă, Sas, femeile și copiii fură puși pe cai și urmară astfel drumul înainte. Dar de abie trecuse când Românii năvăliră din nou, duși de astădată de Păunașul Codrilor. Acea năvală fu oprită de Nemții Voevodului care stăteau neclățiți, ca niște stânci, sub o ploaie de săgeți și de bolovani. Balc, văzând că dușmanii se retrag, poronci Nemților să năvălească asupra lor, punându-se în frunte. Românii se dădură întâiu înapoi dinaintea acestei vijelii, dar Mihi izbuti să-i facă să steie și Nemții fură, la rândul lor, siliți să îndărăpteze. În învălmășala cumplită care urmă, Mihi se întâlni cu Balc. Voevodul îndreptă spre capul Păunașului Codrilor o cumplită lovitură de paloș, dar fierul lui întâlni fierul potrivnicului și luncă pe dânsul. Iute ca fulgerul, paloșul lui Mihi se abătă pe umărul drept al Voevodului și, fără de platoșele de oțel care-l acopereau, ar fi desprins brațul de trunchiu. Greu rănit, Balc dădu un strigăt de durere și ar fi căzut de pe cal dacă nu l'ar fi susținut un Rus. Tot în clipa aceea, ca-

lul lui Mihi cădea jos, cu pântecul străpuns de sulita unui Neamț. Pe când Românii se răpezeau și scoteau pe Capitanul lor de sub cal, rândurile Nemților se deschideau spre a lăsa să treacă Voevodul rănit și acei care-l susțineau pe cal.

Mihi încălecă pe alt cal și ducea pe ai lui la o nouă năvală. Nemții se retraseră pas cu pas, până în fundul strâmtoării și aice se apărară ciasuri întregi cu îndârjire. O parte din Români, încunjurând strâmtoarea ajunse deasupra lor și făcū să curgă pe slujitori o ploaie de pietre și de săgeți. Văzând că au rămas numai jumătate din câți erau de dimineață, se predară în urma făgăduinții dată de Mihi că viața le va fi cruțată. Dar jerifa lor nu fusese zadarnică: Voevodul era acuma pe șesul Bistriței. Păunașul Codrilor nu-l mai putea ajunge, iar a doua zi Sas mânea la Rodna. Țara era mântuită de el și de fiii lui.

Mihi rămase în acea noapte pe locul luptei spre a îngriji pe răniți și a îngropă pe morți. A doua zi plecă cu câțiva călă-

reți spre Suciava apucând, dela Pojorita, pe valea Moldovei. Scara mase în Baia. De oarece toată țărănimea care l'însoțise, în număr de peste două mii, trebuia să ajungă pe a doua zi în Baia, chemă pe șoltuz la preotul român, unde trăsese în gazdă și-i poronci să pregătească merindele trebuitoare pentru oamenii ce erau să vie precum și adăposturi pentru răniți. Reaua voință vădită ce i-o arătă șoltuzul făcū pe Mihi să se hotărască să rămâie și a doua zi în Baia, spre a priveghea însuși împlinirea poroncilor lui. Dar, a doua zi, șoltuzul care auzise despre învingerea și fuga lui Sas, avuse vreme să se gândească și să priceapă că, arătându-se dâraj față de Românii învingători, departe de a câștiga ceva, putea pierde mult, se arătă acuma plecat și gata să îndeplinească toate câte le cerea Mihi. Acesta văzând că ființa lui nu mai este de trebuință în Baia și dorind să se întâlnească cât mai curând cu Stroici și cu Părintele Isaia care se aflau în Suciava, plecă pe la două după amiază spre acel oraș.

(Va urma).

în schimbul unei drepte despăgubiri Statul să poată vinde o parte din moșiile mari (de-ale marilor proprietari, ciocoi) în folosul sătenilor. Spre acest scop e de lipsă să se schimbe articolul 19 din Constituție. Iar articlii 20 și 132, fiind în strânsă legătură cu afacerea micii proprietăți, încă urmează să se schimbe.

Al doilea mare problem este **problema politic** (lărgirea dreptului de alegere pe seama țăranilor). Cu prilejul întâmplărilor din vara trecută, poporul român a dat tuturor o nouă dovadă a simțului său politic și național. Socotim deci, că a sunat cîșul, în care el trebuie să fie chemat a lua parte la viața publică a statului. De aceea să **desființăm legea electorală** de acum și să **înmulțim numărul alegătorilor**.

Propunerea aceasta a fost primită din partea camerei. Acum rămâne ca să se pregătească planul de lege, în temeiul careia să se facă noile schimbări.

Vedem deci, că în Țara Românească se pregătesc mari prefaceri spre binele țăranimii. Ciocoi cei bogăți sunt însă mai mult contra, decât pentru aceste schimbări. Cu toate acestea credem, că schimbările se vor duce la îndeplinire. Guvernul liberal al României și-a dat cuvântul, că le va face. Că în ce formale va duce la îndeplinire o să vedem în viitorul apropiat.

Noi, poporul român din Transilvania și Ungaria, ne bucurăm din inimă la auzul acestor vești, cari sunt semnele vestitoare de un nou avânt al Regatului Român.

Dupăcum se știe în România sunt din cale afară mulți mari proprietari, adică ciocoi cari au moșii (una sau mai multe) în mărime de mii și zeci de mii, ba chiar la sute de mii de pogoane (un pogon este cam un jugăr catastral). Țăranii de pe moșii sau din jurul lor n'au însă nimic pământ, sau chiar dacă au, atunci acela e din cale afară puțin, încât nu pot trăi cum se cade după el. Planul guvernului de acum este, ca pe ciocoi, cari au moșii de zeci de mii de pogoane, să-i silească a vinde acea parte a moșiilor, ce ei tot nu o pot lucra. Sunt adică tare mulți ciocoi, cari nu-și pot lucra și supraveghea moșiile, din cauză că ele sunt prea mari și multe, sau din cauza lenii ciocoilor. Ei se pun însă și le dau în arândă, mai totdeauna la Ovrei, cari le plătesc arânzi bune. Cu acești bani o seamă de ciocoi pleacă în țări străine, unde chețuese și duc lume albă, iar bietul țăran trăiește acasă năcajit ca vai de el.

E drept însă, că astfel de lucruri fac numai ciocoi aceia, cari nu sunt Români neași, ei ei se trag din viața de greci și alte lighioane, ce au venit (moșii lor) pe vremuri în România, unde s'au îmbogățit de pe spatele poporului.

Adeverații boieri români, ca de pilda Nicu Filipescu și alții, nu sunt condusi de astfel de gânduri. Aceștia jertfesc din greu pentru popor și pentru patrie. Ei își chivernăsesc însăși moșiile. Pe când grecoteii și celelalte lighioane își arândează moșiile Jidovilor. Ei le dau arânzi bune, pe cari le scot tot pe pielea țăranilor în forma aceea, că Jidovii le plătesc slab lucrul pe moșie. Astfel țăranii de pe moșii de acestea trăiesc ca vai de ei.

Guvernul de acum are de gând să schimbe aceste stări. El vrea să **delature pe arândași**. Un boier să țina numai a-

tâta pământ cât poate conduce însuși, restul să-l vândă acelor, cari ar lucra pământ, dar n'au. Acei boieri, cari nu se vor învoi la vânzare de voie bună, să fie siliți de stat a vinde o parte a pământului.

Dar cum se vor face vânzările și cumpărăurile, fiindcă țăranii n'au bani mulți, ba n'au aproape de loc!? — Ei, aici e greutatea lucrului. De aceea se plănuiește, ca să nu se dea pământ la fiecare țăran în parte, ci pe unele locuri se vor împrietări obștiile (tovărășiile) sătești. Adică o moșie mai mare se va da la mai mulți țăranii, cari se vor întovărăși la olaltă. Astfel de arândări și vânzări s'au mai făcut și până acum. Problemele acestea au dovedit, că obștiile știu să cultive pământul mai bine și mai cu îngrijire ca marii proprietari, cari nu totdeauna s'au îngrijit de moșii așa cum ar fi trebuit.

Acestea pe scurt asupra marilor reforme, ce se pregătesc în România, care azi-mâne va întrece mult-mult Ungaria cea cu moșii și mai mari, pe cari nemeșii-trântorii încă n'au știut cum să le îngrijescă mai bine, decât să le încarce cu datorii. În România de datorii nu-i vorbă, fiindcă ciocoi de-acolo nu stau așa rău. Dar cu toate acestea, unii ciocoi vor fi siliți a face cu putință și țăranului ajungerea la pământ.

Despre celee vor urma vom scrie la timpul său.

Pentru monumentul lui Vlaicu

am mai primit la administrația ziarului nostru următoarele contribuții dela frați instrinați, trimise din prilejul reînnoirii a monumentului sau direct spre acest scop: Ioan Verza și Ioan Plesia, Simferopol (Rusia), câte 2 cor.; Ioan G. Verza, Rod (Simferopol, Rusia) 3.80 cor.; George Vulcan Rogoviciu (Rusia) 3.70 cor.; George Gorun și soția Regina, Sebring Ohio (America) 1 cor.; Toma I. Melinte și Lazar I. Ciuța, câte 50 bani, Ana L. Ciuța 30 b., toți din Sebeșul inferior; Dumitru Dadărlat, Săliște (de prezent în Rusia) 5.07 c.; Vasile A. Fleacă, Rod (Rusia) 2.54 cor.; Dumitru Buda, Săliște (Rusia) 1.27 cor.; George Giurgiu, negustor, Certege 2 cor.

Au mai contribuit apoi următorii frați de-ai noștri instrinați în America, prin colectantul Nicolae Lubinschi, originar din Rașinari, de prezent în Omaha Nebraska So: Nicolae Lubinschi, Rașinari, 4.75 cor.; Toma G. Ursu, Pianul de jos, 4.75 cor.; Petru Albu, Mercurea, 4.75 cor.; Ioan Pieariu, Sebișeni, 2.38 cor.; Ioan Chirilă, Muras-Alba, 2.38 cor.; Bucur Măiu, Vlădeni, 2.37 cor.; Dumitru Tănăsie din Macedonia, 2.37 cor.; Pavel Iosof, Galeș, Constantin Roman, Sebeșul-inferior, Dumitru Gradina, Ribita, Ioan Săliștean, Spring, Love Banciu, Steia, Ilie Fleaca, Mercurea, Ghierman Dumitreasa, Sebeșul săsesc, Ioan Lazar Micu, Vlădeni și Ilie Muntean, Apoldul-inferior, fiecare câte 1.15 cor.; Simion Strejan, Spring, Ioan Cozac, Tapo St. Craiu și Ioan Roman, Bucovina câte 90 bani; George Leucean, Seaut, 45 bani. — La olaltă 37 cor. 25 bani.

Din Bungard am primit următoarea colectă dimpreună cu banii, facuta între elevii școlii de d-șoara învățătoare Aurelia Savoiu, și anume: Aurelia Savoiu, inv., 10 cor.; Aurora Vargăși, Maria Gall, Paraschiva Capușan, Elena Cristea, Marioara

Macaveiu, Maria Opriș, Toma Gall, Aurel Boicean, Virginia Dordea, Elena Modran, Nuța Opriș și Eleonora Necșa, fiecare câte 1 cor.; Elena Ciora 60 bani; Eva Lazar 42 bani; Maria Crăciun 36 bani; Petru Precup 27 bani; Paraschiva Dordea 25 b.; Eleonora Stoica, Elena Comșa, Gheorghe Modran, Virginia Costea, Toma Helner, Ioan Modran, Petru Macaveiu și Cârstea Tatu, fiecare câte 20 bani; Paraschiva Bica și Maria Modran câte 12 bani; Eva Frățilă, Ioan Frățilă, Parasch. Opriș, Maria Suciuc, Lina Bica, N. Bratu, Lina Boicean, M. Ciora, Maria Bucurenciu, Gheorghe Boicean și Paraschiva Hămbășan, fiecare câte 10 bani; Cârstea Tatu și Maria Flueraș câte 8 bani; Din venitul petrecerii aranjate în Bungard în 26 Decembrie st. v. 1913 18.50 cor. Total 45.50 cor.

În comuna Vale (lângă Săliște) s'a făcut o colectă la insistența părintelui Ittu, la care au dăruit următorii: George Ittu, paroh, 3 cor.; Constantin Ivan, Pitești, 5 cor.; Vasile Tipuriță, Constantin Tipuriță, Ioan Macrea, Săcel, și Mihailă Stănilă, câte 2 cor.; Ioan Tipuriță, Stan Gavrilă, Ioan Banciu, Alexandru Suciuc, Ioan Ittu, Ioan Nistor, Ioan Comanicu, Ioan Dumitrescu, Dragomir Nistor, Ioan Popa, Ioan Oprean, Nicolae Nartea, George Nartea, Ioan Voicu, Nicolae Popa, Nicolae Banciu Ileană, Ioan Salomie și George Ittu, toți câte 1 cor.; Petru Ittu, Constantin Ittu, Vasile Suciuc, Ioan Rotariu, George Voicu și Ioan Ittu, toți câte 50 bani; Aurel Leucea, Ioan Stănilă, Ilie Săvuțiu, Dumitru Oancea și Petru Ittu, toți câte 40 bani; Ioan Dragomir și Ioan Ittu câte 30 bani; Stana Stănilă, Maria Oprean și Andreia Dordea, câte 20 bani. — La olaltă 40 cor. 20 bani, care sumă am primit-o la administrația foii noastre prin episcopul Stan Gavrilă, care a purtat și colecta.

Vino dragă primăvară.

Vino dragă primăvară,
Căci mi-e dor să ies afară,
S'aud codrul, car' mi-e frate,
Cum se plînge și se sbate,
Legănându-și frunza 'n vânt.
El să plîngă, eu să cânt:
— „Codrule, Maria ta,
„Lasă-mă la umbra ta!

Vino dragă primăvară,
Căci mi-e dor să ies afară,
Sa-mi revăd draga moșie,
S'ascult glas de ciocărlie,
Plugul să-l apuc de coarne,
Brazde negre să răstoarne,
Și se cânt cu bucurie
Doina din copilărie:
— „Boii mei când aud doina
„Ara țelina și moina!

Petru O. Orlăneanu.

O Sască cuminte.

— No ce-i vecino, — zise o Sască căzută
vecină-sa, acum la prinderea postului, —
acum muncați tot fusole.

— Da jupâneaso, dacă așa ni-e legea
Dar d-voastră Sașii, nu țineți postul?

— No hia, că nu! Noi nu suntem
proști ca voi. Noi muncăm carne și la post.

— D'apoi fasolea, când o mâncați?
întreabă Româncea.

— Chind nu mai avem carne, — zise
Săsoaica, făloasă de răspunsul ei.

Vederi din Albania.

Printul de Wied, noul rege al Albaniei, a sosit astăzi în Durazo, ca să-și ocupe tronul noului regat. Aci îl așteaptă o muncă grea, fiindcă starea supușilor săi e foarte înăpoiată. Printul a sosit în 7 Martie a. la 3 ore d. a. El a fost întâmpinat cu bucurie din partea poporului, care după o sclăvie de 500 de ani sub jugul turcesc, se vede iarăși mai liber. De altcun se fac planuri, ca peste vreme reședința regelui să fie mutată din Durazo la Scutari, care e un oraș mai potrivit pentru o reședință.

Durazo, „capitala“ noului stat Albania, al cărui cap va fi Printul de Wied, e unul dintre cele mai sărăcăcioase „orașe“. Asta nu se poate ascunde ușor. Ba e aproape peste putință, ca din această nouă „capitală“ să se facă un oraș civilizată. De prezent înșiși trimișii țărilor străine pe lângă printul de Wied nu-și găsesc locu-

inte cum se cade. — De altcun acest oraș are o istorie tare bogată în scriburi, ceace dovedeste și multele nume, ce le-a purtat. Pe timpul Grecilor vechi era un oraș înflorit al lor și purta numele Epidamnus. La sfârșitul veacului al patrulea înainte de Christos a ajuns în mâna Romanilor, când i-s'a schimbat numele în Dyrrhachium. În acea vreme orașul a ajuns timpul său de mărire. După căderea împărăției romane Dyrrhachium a fost sute de ani măruț de ciartă între diferite popoare, ajungând în stăpânirea Bizantinilor, Bulgarilor, Normanilor, Sicilienilor și a Sârbilor, iar în 1394 după Christos a ajuns sub stăpânirea Venețianilor. Aceștia au făcut din Durazzo un măreț oraș comercial. În anul 1501 frumosul oraș a căzut în mâinile Turcilor, cari în timp de patru sute de ani au făcut din el ceace este azi: un orașel prăpădit, cu case ca vai de ele și cu niște străde murdare. Pe aceste străde

umblă fără nici un rost nenumărați oameni lenoci, ce nu știu altceva, decât să bea o cafea slabă, iar înaintea prăvăliilor (mai bine zis „putici“ urite) stă „proprietarul“, cu un fes turcesc pe cap, cu țigăre în gură și cu picioarele încolăcite unul peste altul...

Chipul nostru de azi ne arată mai multe vederi din Albania. Sus la stânga e noua vapă a statului albanez. Alături se vede o bandă de Albanezi, cum umblau ei până acum. În rândul din mijloc, la stânga și dreapta, sunt două vederi din Durazo. Cele patru chipuri mici ne arată diferite porturi albaneze. În rândul de dinjos, la stânga, e chipul lui Eșad-Pașă, iar la dreapta o vedere a orașului Durazo cu „palatul“ regelui, care mai înainte fusese o casarmă, iar acum a fost renovat și prefăcut în „palat“.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 12 Martie n.

Concertul doamnei Lucia Cosma.

Rennumita noastră cântăreață, doamna Lucia Cosma, va da Vineri în 20 Martie n. un concert în sala dela Gesellschaftshaus, în favorul școlii române de industrie din loc susținută de Reuniunea femeilor române. Doamna Cosma va fi acompaniată la pian de dl Gustav Koricansky, un pianist bine cunoscut. Programul concertului cuprinde următoarele puncte artistice și interesante: I. C. Glück: O del mio delce ardor. Francesco Gasparini: Lasciar d'amanti. Francesco Durante: Danza fanciulla. — II. Brahms: Alte Liebe. Hugo Wolf: a) Lied vom Winde, b) Auf einer Wanderung, c) Mögen alle bösen Zungen. — III. Bertha Bock: a) Im Garten, b) In verschwiegener Nacht, c) Spröde Locken, d) Vor der Schmiede. — IV. Chopin: Nocturne C-moll, Op. 48. — V. G. Dima: Somoroase pasarele. De ce nu-mi vii. Ionel Borgovan: Cântec de leagăn. I. Brediceanu: Cine m'auze cântând. — VI. Thomas: Polonaise aus der Op. „Mignon“. — Prețul locurilor: Loge 12 cor., Fotel de orchestră 3.50 cor.; Stal 2.50 cor.; Loc de stat 1.50 cor.; Bilet de studenți 60 bani. Bilete se capata începând de Luni 16 Martie la Librăria Georg Meyer și seara la cassa. Inceputul la 8 ore seara. — Atragem atenția Românilor din Sibiu precum și celor din împrejurime, ca să nu scape prilejul a luă parte la un concert ca acesta.

Regele Carol ca ofițer al armatei spaniole. Ministrul Spaniei la București a înmănat regelui Carol o scrisoare dela regele Spaniei, în care acesta îi face cunoscut celui dintâiu, că l-a numit comandant al regimentului 2 de geniu. Maiestatea Sa Regele Carol a primit bucuros aceasta onoare, care arată cât de mult este cinstit capul țării românești.

În amintirea celor morți. În 15 Iunie st. v. 1914 se împlinesc 25 ani dela moartea marelui poet român Mihail Eminescu, care pe lângă multele și frumoasele poezii scrise într-o limbă înaltă, a scris și cântece populare pe înțelesul poporului cum sunt: Codrule măria ta și Dela Nistru pân' la Tisa. — Pretinii și toți ceie i-se închină pentru ceie ce ne-a lăsat scris, au hotărât ca această zi să o serbeze în mod vrednic de amintirea lui Eminescu.

Român decorat de regele Nichita. Fostul director al poștelor din România, dl Cosăcescu, a fost decorat de regele Muntenegrului cu medalia ordinul Danilo.

Curtea cu jurați din Sibiu. Despre judecătoria curților cu jurați, — de cari se afla pe lângă fiecare tribunal, — vor ști mulți, ca aci se judeca crimele cele mai mari. Curtea cu jurați ține judecata de două ori pe an, toamna și primavara. Acum ar fi timpul deci să se țină pertractări la această instanță judecătorească. În Sibiu curtea cu jurați, neavând nici o crimă de judecat, nu se va intruni în primăvara aceasta. E un sama vestitor de bine, căci până acum eram dedați a vedea mulți Români de-ai noștri pe banca acuzatilor în fața curții cu jurați. Ne-ar placea să auzim astfel de știri și de pe la alte curți cu jurați în ținuturi românești.

Colonia de copii din Ocna-Sibiului și Sanatoriul din Avrig. În curând se vor redeschide aceste două instituțiuni folositoare, una pe sama copiilor (dela 6 până la 12 ani, fetițele chiar până la 14 ani), cari au trebuință de băi sărate, și alta pe sama oamenilor mari slăbiți de ocupațiunea lor ori de vr'o boală. Reuniunea igienică a comitatului Sibiu împarte mai multe locuri gratuite, atât pentru colonia de copii din Ocna cât și pentru Sanatoriul din Avrig; la acest din urmă loc trimite pe membrii săi și Cassa cercuală pentru asigurarea lucrătorilor din comitatul Sibiului. — Aviz publicului nostru, care încă contribuie la susținerea acestor instituțiuni, precum și calfelor și învățăceilor de meserii. — Cererile sunt a se adresa până la 15 Aprilie st. n. dlui Dr. Schuller, medic-șef comitatens (Sibiu—Nagyszeben, strada Șaguna Nr. 10); calfele și ucenicii să se adreseze către Cassa cercuală pentru asigurarea lucrătorilor. Tipăriturile pentru cerere se găsesc la librăria W. Krafft din Sibiu.

Pentru fondul ziaristilor am primit următoarele binevoitoare contribuiri, făcute din prilejul reînnoirii abonamentelor: Moise Dejenariu (de prezent în Karlsbad) 10 cor.; George Ghișe din Poiana și Simeon Dănilă Luca din Ocna-Sibiului, câte 1 cor.; Aurel Constantinescu din Agnita 1.60 cor.; Simion Stupinean din Reghinul săses, 30 bani.

Nu-s semne de pace. Din Belgradul Serbiei se vestește, că mulți ofițeri bulgari au trecut în Albania, cu gândul se organizeze bande, cu cari în primăvară să atace pe Greci și Sârbi. Se vede, că Bulgarii nu și-au băgat mintea în cap; dar la urmă le vor baga-o alții, cum ei nu doresc.

Semne nu prea îmbucurătoare. Din comitatul Muraș-Turda au plecat în America și România, după datele arătate de vice-comitele, în lunile Ianuarie și Februarie 563 oameni. Afară de Maghiari și Români între cei duși o parte sunt Sași, despre cari se știe, că nu prea își părăsesc satul fiind mai bine situați ca ceilalți. Că și ei iau drumul pribegiei e sămăn, că sărăcia e mare în întinsul țării.

Semne de pace!? Din Mintiul-Gherlei ni se scrie: Tinărului nostru Mihail Neamtu i-au luat jandarmii o cocardă națională, ce-o avea la piept. După aceea au făcut arătare contra lui, iar judecătoria l'a pedepsit cu trei zile închisoare. Inzadâr i-a fost recursul, căci tot n'a scăpat de pedeapsă. Și-apoi sa mai zica cineva, că nu ne împăcam!? — *Un abonat.*

Ba da, o să ne împăcam noi odată, dar nu așa cum vrea Tisa, ci altcum!

Ce pătește cel ce-și omoară părinții. În Decembrie trecut a fost anul, când un tinar din Alba-Iulia cu numele Gheorghe Rozor, și-a omorât în tovărășie cu Gheorghe Purcariu, pe părinții sai amândoi, oameni cu stare și vază în acel oras. Cel dintâiu a fost judecat la moarte prin ștreang, al doilea la 6 ani temniță grea. Neștiind acuzații mulțămiiți cu aceasta judecată, au făcut recurs la cea mai înaltă judecatorie, la Curie. În aceste zile, Curia a adus judecata, ca Rozor, ca unul, care și-a ucis părinții, să fie spânzurat, iar lui Purcariu i-au ridicat pedeapsa dela 6 la 15 ani de pușcarie.

Pentru, că a vătămat pe regele. Locuitorii Bulgariei sunt foarte năcăjiți din cauză că fostul ministru Bucloff, a fost arestat, deoarece la o adunare poporală a vorbit rău despre regele. Bucloff a fost pus în libertate numai după ce a depus o cauțiune de o sută mii lei, ca dovadă, că nu va fugi dinaintea judecării, unde va fi chemat, să dea samă despre cele vorbite.

Câne turbat. Pe când se preumblă mai multă lume pe stradele Orăștiei, Vineri în 27 Februarie un câne turbat venit nu se știe din cătrău, a mușcat mai multe persoane, cari au fost trimise în grabă la spitalul din Budapesta.

La ziua nașterii. Regele Bulgariei la ziua nașterii a fost felicitat călduros, prin o telegramă, de regele Carol al României.

Fiară selbatică în trafică. O șoadă întâmplare s'a petrecut în orașul Brusela (capitala Belgiei) și care putea avea urmări îngrozitoare. Era aci o menagerie cu animale selbatice închise în cuști de fer. La ora numită servitorii au dat fiecărui animal porția de carne, dar, se vede treaba, au uitat deschisă usa dela cușca tigrlui și acesta iute sare afară și o ia raita prin oraș, producând o spaimă și o învălmășeală în publicul, care-și perduse capul la vederea înfricoșatului animal, că în loc să se gândească la prinderea dihaniei, fiecare căută să scape mai iute din ochii lui. Acesta, după o preumblare frumoasă făcută în aer curat, a intrat într'o mică boltă de țigări, unde a răsturnat o cutie, făcând numai trabucuri pe jos. Femeia vânzătoare s'a înscuit în altă casă de frica mușterii nepostit. În sfârșit cu mare trudă a fost prins de servitori și pus în lanțuri a fost dus înapoi în căsuța-i de zabrele.

Iscodire românească. În contra insectelor stricăcioase pomilor și florilor, ca padachi, fluturi, furnici etc., până de prezent foarte cu greu puteam apăra pomii. Acum învățătorul din Bichș-Giaba, Florea Sonca, a aflat un aparat, care aplicat la pom, îl scuteste de orice vătămare, din partea goangelor.

Pentru bani. Poliția din Cernăuți a prins o scrisoare de a unui polițist, în care o fată oarecare îi trimitea 200 ruble. Făcându-se cercetare s'a descoperit, că respectivul polițist făcea pe spionul pe sama unor societăți rusești. Fata era numai mijlocitorul între el și numita societate. — Curat povestea cu capra și varza.

Ei de ei. Țiganii din o parte a orașului Craiova s'au sfătuit între ei, că orice neînțelegeri se vor ivi între dânsii, să nu caute dreptatea la domni, ci acelea să fie judecate tot de neamul lor. Spre acest scop ei au format un tribunal, al cărui cap era voda Niculae Crețu Bascrăcea. Despre aceasta administrația orașului n'a avut nici o cunoștință, până în zilele trecute, când Țiganul Durduianu a fost judecat la moarte, din partea tribunalului lor, dacă nu va plăti în grabă datoria de o sută lei creditorului Maria Doneaș. Lucrul s'a aflat așa, că Păruica, care încă era membru al tribunalului, a înștiințat poliția, care a aflat pe Duduianu încolțat chiar în casa vătăvului. Aflând acesta de Păruică, că i-a vândut, a adunat pe judecătorii și au judecat pe vânzător la moarte. Fiind prinși az mărturisit, că pe Păruică îl vor omori, îndată ce vor scăpa din temniță.

Vagon în flacări Intre orașele Szarvas și Oroshaza, nu se știe din ce pricină, s'a aprins un vagon de clasa a doua. Călătorii înspăimântați au tras signalul de primejdie, trenul s'a oprit și vagonul a fost îngrabă descățat de celelalte.

Curajul în nenorocire. Atâtea primejdii se întâmplă în lume, încât omul cettindu-le și gândindu-se asupra lor, îi vine a crede, că aceste nefericiți se țin ca niște stafii după el și ori cum te vei păzi de ele, nu poți scăpa. Țăranul nostru și are o vorbă foarte nimerită și anume: „Ce ție ursita să pățești, de aceea nu te poți feri“. Și totuși nu este așa. Cele mai multe nenorociri vin asupra capului din negrijă, de aceea și auzim pe mulți căindu-se la urmă: dacă nu cercam asta și asta, sau dacă făceam așa și așa, asta nu o păteam. Să lăsăm dar părerea, că de nenorocire nu te poți feri. Atunci pe lângă ajutorul lui Dumnezeu, dacă vrei să scapi, mai e de lipsă curajul, adică să nu-ți perzi capul, fie primejdia ori cât de mare. Au fost întâmplări, când omul a perit sau s'a nenorocit numai și numai din lipsa curajului. Și iară avem cunoștințe de primejdii mari, din cari au scăpat teaferi cu ajutorul curajului. — Despre un astfel de curaj aflăm, că ar fi avut un băiat de 17 ani și o soră a lui și mai tinără ca el. Acești doi băieți păzeau oile în munții Bosniei, unde au fost atacați de doi lupi puternici. Pe unul din ei l'au înhățat câinii dela turmă, dar al doilea s'a repezit la băiat. Acesta neperzându-și curajul, a pus mâna pe cuțit și i l'a implantat în foale, iar sora lui cu o cană de apă l'a lovit în cap, ucigându-l pe loc. — Acesta e numai un caz din mii ce am putea spune, când curajul scapă pe om din cele mai mari primejdii. Credem, că mulți din cetitorii noștri ar ști povesti din pățanie nenorociri invinse cu ajutorul curajului.

De necrezut. Bulgarii în năcazul lor ce i-au ajuns tot din vina lor, pun în cărua Sârbilor câte și mai câte invinuri. Așa se spune, că în jurul orașului Carilrod s'au aflat 138 cadavre neingropate, de-ale soldaților bulgari, rămase încă din al doilea război și că Srăbii în ura lor față de ei n'au voit să-i îngroape, ba nici pe alții nu i-au lasat, deși s'au aflat oameni, cari i-ar fi înmormântat.

Cum au trăit strămoșii. În timpurile foarte îndepărtate, pe când omul nu era așa cultivat ca cel de azi, condițiile de trai erau foarte simple, așa, că cu un arc, o săgeată sau un cuțit sdravăn, omul era în stare să câștige hrană pentru sine și pentru ai săi. Codrii erau plini de sălbăticiuni, era lipsă numai de o mână puternică spre a le culca la pământ, și iată că trupul da hrană, iar pielea îmbrăcăminte. Cum au trăit acești oameni, pururea în luptă cu fiarele sălbatice, azi nu se mai poate trăi. Totuși o caprițioasă fată americană, din zilele noastre, încântată parecă din viața primilor muritori, a făcut un rămășag foarte ciudat, dar și îndrăzneț. S'a legat, că va trăi trei luni de zile în codru, departe de lume, înarmată numai cu o săgeată și un cuțit, cu cari își va câștiga bucata pentru gură. Americana și-a părăsit deci cuibul cald și imbelșugat, spre a gustă din libertatea pe care o aveau oamenii cei din-tăiu, cari acolo se așezau, unde aflau păsune, apă și vânat bun. Dar mai nu ne vine a crede să schimbe pentru totdeauna traiul zilelor de azi cu cel de pe atunci.

Minte tinerească. Fiindcă s'au adus legi mai strânse pentru tinerii dela școlile mai înalte din Bulgaria, aceștia s'au pus în grevă și nu vor să mai cerceteze școala pân' ce nu vor fi retrase ceea ce lor nu le este pe plac. Nu știu ei oare, că stricteța din tenețele, aduce roade la bătrânețe!?

Inecat. Din râul Bistra a fost scos un om mort, despre care s'a aflat, că e Petru Stefaniga din Mătnicul mic. Nenorocitul a plecat noaptea cu căruța spre comuna Rusea și rătăcind pe întunec a ajuns într'o gârlă a râului.

Dați pace soacrelor. Cântecul poporai: soacră, soacră poamă acră, s'a adevărit de atâtea-ori în fericirea tinerilor însurăței, cari de multeori s'au despărțit din cauza soacrei, fiindcă prea se amestecă cu gura ei ascuțită în daraveriile copiilor. Un tinăr din Viena, sătul de neplăcerile ce i-le făcea soacra lui dragă chiar în casa lui, a cerut dela judecătorie să oprească pe aceasta a-i mai călca pragul casei. Judecătorul n'a dat ascultare acestei cereri, ci a hotărât, că soacra fiind mamă bună nevastei ginerelui, are drept a-și cerceta fata de câte ori are voie, fără ca ginerele să o poată opri. De aici ar urmă să te dai cu bine pe lângă soacră, căci alcum n'o scoți la cale cu ea. Ei, dar nu se poate totdeauna, dacă e încăpăținată!

Și bogații mor. George Wanderbilt, milionarul american, despre care am scris multe, a murit pe neașteptate în etate de 51 ani în orașul Washington din America.

Spirit în flacări. La fabrica de spirit din Tula în Rusia, întâmplându-se o explozie, au ars o sută treizeci mii litre de spirit. Dacă nu ardea, la câți ar fi ars mațele această băltoacă de vutca!?

Încercare cu sfârșit mortal. Un doctor învățat din Australia cu numele Fox, ca să adeverească, că leacul aflat de el e bun contra mușcării de șerpi veninoși a lăsat să fie mușcat de un atare șerpe în cinci locuri la mână. Indată după mușcare a folosit leacul aflat de el, dar din grabă sau uitare, a lăsat o rană neunsă cu leac, din care pricină i-s'a inveninat sângele și după câteva ore de chinuri a murit.

Cu banii altuia. La un funcționar din Cete s'a aflat opt sute de mii de lei. Luat la scurt a mărturisit, că i-a șterpelit dela o bancă din Paris.

Numeri de probă încă trimitem la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celui ce dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoscuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară. Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Banii se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în color și cu mai multe chipuri.

ECONOMIE

Felurile soiuri de pământ

(Urmare).

Pătura de pământ, pe care o lucrăm, n'o aflăm peste tot locul alcătuită din unele și aceleași părți de materii și nu în aceeași măsură. De aceea zicem, că sunt mai multe soiuri de pământ: Pământ humos, pământ lutos, pământ argilos sau mălos, pământ văros, pământ năsipos și pământ petros.

Pământul humos e cel mai bogat în materiile hrănitore pentru plante și de regulă îl aflăm la poalele dealurilor, pe șesuri și prin păduri. Apa care se scurge de pe coaste, de pe dealuri și de prin păduri, duce cu ea o mulțime de materii hrănitore, cari să revarsă pe pământul șesos și-l îmbunătățește, îl gunoeste. Frunzele, lemnele și animalele putrezite formează partea de pământ care se numește **humă**. Pământul în care se află mai multă humă, e mai gras și se lucră mai ușor. Huma se află prin păduri în pături groase. În păduri putrezesc o mulțime de lemne, frunze și animale, din cari se formează huma.

În pământul, în care este multă humă, plantele se dezvoltă mai tare în paiu, în cotor și în trunchiu. De aceea vedem, că în astfel de pământ, holdele cresc prea mari, rămân fără grăunte și cad. Arborii sau pomii sădiți în astfel de pământ, cresc puternic, lemnul lor însă e pufăios și fraget și aduă rodă puțină. Ei se dezvoltă mai mult în lema decât în fructe. Astfel de locuri, se potrivește mai bine pentru fânate și pașuni de vite.

Dacă totuși trebuie să folosim și pământul tare humos pentru sămănături, la gunoie nu folosim gunoii de grajd, care l'ar face și mai gras, ci folosim gunoii artificial de fabrică (gunoii cu fosfor), care da hrană și grăunțelor și nu numai paielor. În felul acesta, pământul humos se face priincios pentru tot felul de sămănături și prin urmare și pentru pomi.

Pământul argilos e tare închegat și se ține strâns dealaltă. Se lucră în silă și brezdele se întind ca niște fășii. Absorbe în el multă apă și o ține timp îndelungat. Căldura și aerul, numai cu greu poate să străbată prin el, de aceea e rece și jilav. Prin arătura de toamna și prin gunoie potrivită se face și acesta mai pufăios. Gunoii pufăios, de cai, de oi și de capre e cel mai bun. Prin arătura de toamna, gerul îl frăgezește și gunoii pufăios, prin căldura ce o dă când se putrezește îl face mai țărinos și mai ușor de lucrat.

Felul acesta de pământ e priincios pentru grâu, trifoiu și rapiță. Dacă nu e prea umed, prunii încă se dezvoltă bine în el, deasemenea și perii. Pământul argilos pentru aceea e așa închegat, pentru că are în el puțin năsip. Dacă e de culoare galbină, cuprinde în el multă rugină de fer și dacă e negru, are în ei părți de plante și animale putrezite. Prin amestecare cu pământ năsipos, încă se poate face mai ușor de lucrat.

Pământul lutos e priincios pentru tot felul de sămănături și pomi. Merii, cu deosebire, se dezvoltă și rodesc foarte bine. Soiul acesta de pământ se lucră mai ușor pentru că e compus din argilă și năsip. Aerul, apa, căldura și lumina, pot să stră-

bată prin el cu mai multă ușurință și pot să prelucere mai bine materiile hrănitoare pentru plante.

Îmbunătățirea lui, atârnă dela felul cum îl vom lucra și gunoii. Arătura de toamna și gunoii de grajd îl îmbunătățesc și-l fac cu mult mai roditor.

Pământul văros îl aflăm pe coaste și dealuri. E de culoare alburie și e amestecat cu argilă și năsip. Se lucră ușor, dar cere să fie bine lucrat și bine gunoit. Sămănăturile din el se dezvoltă mai bine în anii ploioși. În pământul văros reușește: grâul, săcara, cucuruzul, orzul, ovășul, trifoiul și luțerna. Dintre pomi reușesc: persecii, cașișii, cireșii, vișinii și nucii. Vița de viie sădită în pământul văros ne dă un vin foarte bun. Sînt însă soiuri de viță, cari nu rabdă în pământul prea văros.

Pământul năsipos e mai puțin roditor, mai svântat și cald. Căldura pătrunde cu ușurință prin el și îi absoarbe umezala, cu cât se lucră mai des cu atât își pierde mai curând umezala. Se lucră ușor, dar sămănăturile adeseori sufer de secetă. Pământul năsipos trebuie gunoit mai des și nu mult deodată. Gunoii să fie de vite cornute și putred. Pentru sămănăturile de primăvara, trebuie arat de toamna și cât mai adînc, ca peste iarnă să-și poată lua în el cât mai multă umezala.

În pământul năsipos reușesc mai bine: săcara, cartofii, tabacul, vița de viie, persecii, cașișii, cireșii, vișinii și nucii. Vinul produs în pământul năsipos e mai ușor.

Pământul petros nu e potrivit pentru sămănături. E alături din două părți de petriș și numai o parte de țărână. Se poate îmbunătăți prin lucrare, prin delatarea petrilor și prin gunoie. Gunoii să fie dela vite cornute și deplin putred. Pământul petros e mai potrivit pentru păduri, pentru vii și pentru pometurii. Dintre pomi reușesc nucii, cireșii, vișinii și fragarii.

Din toate acestea se poate vedea, că plantele dela sămănăturile nu cresc și nu se dezvoltă toate în anul și același soi de pământ. E de lipsă dar, ca plugarii noștri să țină sama de povețele ce li se dau și cum ei nu se vor înscăla în răspătarile lor. Lucrul nu le va fi zadarnic și osteneala li se va răsplăti cu îmbelșugare.

Prăsirea viței de viie.

— Scrisoarea a VII-a. —

Draga prietene,

Urmează să vorbim, cât de adînc trebuie plantata vița.

Vița e bine să n'o bagam nici prea adînc în pământ, dar să n'o lasam nici prea afara. Pentruca, dacă o bagam prea adînc în pământ, vița noastră altoită pe cea americană, încearcă să se facă de sine statătoare, prășind astfel o sumedenie de rădăcini, cari, dacă nu sunt curățite la timp, imputernicesc așa de tare încât nimicesc pe cea americană; iar aceasta nemai avînd nici un rost în pământ, se prăpadeste.

Prea afara iarăși nu e bine s'o lasam, pentrucă atunci încearcă americană să se facă de sine statătoare, prășind o grămadă de lugeri salbateci, cari la rîndul lor trag din nutremîntul, ce ar trebui să meargă la mlăditele nobile. Vița lăsată prea afara mai are și scăderea, ca neputîndu-se acoperi cum trebuie, în timpul iernii, ar degeră locul altoit. La coastă s'ar descoperi din

ce în ce mai mult, așa că rădăcinile principale ar fi prea aproape de suprafața pământului și astfel ele s'ar putea vătăma când săpăm. Pământul la secetă uscându-se prea tare le-ar face și pe ele să tînjască. Cum ne ajutam deci?

În locuri, a căror suprafață e orizontală, sau puțin de tot costișe locul altoit îl vom lăsa de 2—3 centimetri afară din pământ. În locuri costișe, la capul viței din jos, putem lăsa altoaia și mai mult afară, pentrucă încetul cu încetul locul se ridică.

La locuri țepișe, dela jumătatea viței în sus, locul altoit îl vom băga cu 2—3 centimetri dela suprafață mai adînc în pământ.

Al D-tale:

V. Zdrenghea.

Ultime stiri.

Din dietă.

În ședința de Mercuri (de Sămbătă până Marți n'au mai fost ședințe) s'a început iarăș desbaterea asupra consfătuirilor dintre contele Tisa și Români. Cel dintăiu vorbitor a fost deputatul guvernamental Richter. Deși el este un slovac renegat, totuși se vede îndemnat a constată, ca popoarele nemaghiare din Ungaria nu vor putea fi maghiarizate nici-odată. Din cauza aceasta își spune părerea, că guvernul ar trebui să înceapă o politică de stat mai dănoală.

Dupa Richter a urmat contele Betlen, un sovunist încarnat, care a vorbit trei cinsuri întregi, atacînd pe Români și partidul național, fiindcă, după a lui „minte înțeleaptă”, Români se nita tot spre Băutresii, de unde își iau toate informațiile și planurile de luptă. Betlen critică aspru pe Tisa și zice, ca acesta a făcut o greșală neiertată prin aceea, ca a stat de vorba cu Români în felul de până acum.

A vorbit apoi deputatul Juriga (Slova), care cere egala înțelepciune pentru toate naționalitățile, ca a tîl să fie pace în țară. Din partea guvernului nu se tot vorbește contra slavismului, fiindcă o mare parte a locuitorilor Maghiarici sunt Slovaci, dar pentru că ei n'au nimic nici în din nici în mîna cu Rusia.

Dupa Juriga a vorbit în ședința de azi, Jol, deputatul comunist Saghî, care e de o părere cu Aponi și condamnă pe Tisa pentru consfătuirile purtate cu Români. De altam desbaterea în chestia consfătuirilor o sa mai tîna 1—2 zile, dacă vor vorbi toți deputații, cari s'au înștiințat până acum.

Procese de „agitație“

se încep iarăș. Cercetarile în procesul parintelui Murășan și a credincioșilor săi din Moftinul-mic sunt în curgere. Pe ziua de 23 Aprilie n. s'a pus perfractarea procesului. — Recursul în procesul nostru nu știm pe unde o fi ajuns, dar parca-l vedem cum ne va sosi azi-mîne aducînd „dreptate ungurească!“

Atentatorii Cătărău și Kirilov n'au fost încă prinși, ba nici de urma lor nu s'a mai aflat nimic. S'a dat însă de urma persoanei, care a scris epistola adresată episcopului Mikloși. E o fată cu care a avut Cătărău legături de dragoste și se chiamă Mariska Solomon.

Mișcările în Rusia

nu se sfîrșesc. Mereu se vorbește de mobilizări și concentrări de trupe. Totul ar fi îndreptat în contra Germaniei și a Austriei.

Poșta Redacției și a Administrației.

M. L. în F. E tare slăbuță, de aceea se poate publică.

D. A. în T. Scrisoarea a sosit acum târziu.

Abonatul 8329. Cu părere de rău, dar ne mai aducem aminte când s'a publicat.

Un vecin. Nu vă putem spune altceva decât să repetăm ceea ce am spus lui Meșter în Nr. 8 al foii noastre. Respectăm părerea și a celei persoane cinstite, dar a ne cere să publicăm „fără de s'imbări“ un raport de 6¹/₂, este abuz față de un ziar. Despre așa ceva publicăm 1—2 fețe, adică cel mult a 6-a parte din ați scris. Dar noi nu mai putem scurta atât tare raportul trimis, de aceea nu publicăm din el.

Agentura „Victoriei“, Loco. Astfel de notițe nu publicăm.

I. I. în T. Noi am luat știre de cele scrise dar pentru aceea Dumneata înștiințează și din nou.

Abonatul 12031. O astfel de carte nu mai află.

Linton Oregon, P. Box 217. Mulțumim pentru cele adresate. Mai trimite-ne, ca să ne noștem ceva mai deaproape comelia aceea, să le dăm în curînd teiul de lipă. De altam am primit mai multe scrisori în această...

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul veșnic)

- 1 Martie: Oradea mare, Orăștie.
- 2 Martie: Aletea, Berzava, Bichiș, nadul sârbesc și nemțesc, Györök, Jibolia.
- 3 Martie: Baia mare, Dezna, Șoara, Vințul de sus.
- 4 Martie: Cubin, Zlagna.
- 5 Martie: Baia de Criș, Bălcaci.
- 6 Martie: Apoldul mare, Brad, Cămin, Săn-Domozș, Agărbiciu (comitatul Torda-Aranyos), Gőresön, Mănăsturul ungureș, Morisdorf, Odorheiu, Paraid, Timișoara.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra renumitei fabrici de lumini și sămăniuri Gustav Meltzer din Sibiu. Această firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întreagă. Cumpărătorii sunt scutiți cât se poate de prompt și conștientii și comande de lumini de ciară pentru biserică, înmormântări, pomene și parastase. Prețurile sunt cât se poate de ieftine. Comandați, în persoană sau prin poștă, și veți vedea că ați cetit în „Foaia Poporului“ o să căpătați o marfă foarte bună.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui L. Olariu, funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Români din provincie ca să-i scape din mâinile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare sau ori vre-o moară, ori alte mașini să-i scrie dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta să-i scrie dlui Olariu, căci va fi tratat dreptat spre bine și va primi desigur corecte.

La dorință trimite gratuit planuri, mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: L. Olariu, Budapesta, II., Marșrut körut 11.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Nicolae Bratu

Nr. 211/1914 prim. com.

Publicațiune.

Comuna Oltfelsősebes (Sebeșul de sus) exarândează în licitațiune publică, ce să va ținea la **22 Martie n. 1914 la 2 ore p. m.**, în cancelăria comunală, morile de făină comunale și adecă „moara de din sus” cu 2 pietri, „moara de din jos” cu 1 piatră, fiecare separat, pe un timp de 6 ani, începând cu 1 Iulie 1914 până la 30 Iunie 1920.

Prețul strigării: de fiecare moară 500—500 cor. Vadiul 50—50 cor. Condițiunile detaliate să pot vdeâ la primăria comunală din loc. Oltfelsősebes, la **3 Martie 1914.**

Primăria comunală. 1670

V. Constantin m. p., I. Motoc m. p., primariu, notariu.

O moșie

pe hotarul Turdei, în mărime de 229 jug. □ pământ arător, pășune și fânaș, o de arândat cu 1 Aprilie 1914. Reflectanții să se adreseze la dl Dr. Octavlan Russu, avocatul „Albinei” în Sibiu. 1633

Un servitor

băiat mai tânăr și deștept, cu purtare bună și deprins cu ordinea, se primește îndată la Tipografia „Foi Poporului” în Sibiu.

Boltă de arândat.

Din cauze familiare se află de dat în arândă o boltă, cu trei încăperi, așezată în drumul țării, curte mare, sură, grajd, fântână în curte, grădină cu pomi și de legumi, 10 jugăre pământ foarte bun din care o parte e sămănat cu grâu, trifoi și lucernă, drept de pășune de 4 vite și doi cai gratis. Boltă se află într-o comună nu chiar departe de Sibiu. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului spre care scop trebuie adăugat o marcă de 10 bani. 1636

Moșie de vânzare.

în comuna Răvășel (Rovas, Rosch), să vinde din mână liberă o casă de cărămidă, zidită cam de 9 ani, la poziție foarte bună. Casa are 3 încăperi și pivniță, apoi șură, grajd, toate acoperite cu țiglă, curte, grădină, iar la hotar 10 jugăre pământ arator fără nici o greutate ori datorie. Ceicd au dorință de-a reflecta să se adreseze la văduva Ana Brezal Nr. 9 în Răvășel (Rovas u. p. Mártonfalva, Nagyküküllő megye). 1637

Casă de vânzare.

O casă constătătoare din 3 încăperi, adecă 3 odăi cu câte o culină și 2 odăi singuratiche, precum și ușă de boltă și 3 pivnițe, apoi șopuri de lemne pentru fiecare locuitor, e de vânzare din mână liberă. Casa se află în Sibiu, strada Herbert Nr. 4. Doritorii să se adreseze la Vasile Hoza, comerciant în Sibiu, strada Lungă Nr. 34. 1667

20.000 bucăți altoi de pomi

curădăcină, de 2 ani, soi nobil, desert și diferite vinuri, în cantitate mai mică de vânzare la Lengyel Sándor și consoții în Pankota.

Răcelile și tusa

Fiecare om știe, că de mulțori fiind atacați de răceli și tusa, cu câtă greutate ne putem scăpa de ele. În astfel de cazuri e bine a ne folosi de Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott, care e foarte recomandabilă la astfel de morburii și de care trebuie să ne folosim până atunci până când ne simțim deplin vioi și în putere. Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott are o influință binefăcătoare, fiind un mijloc alinător, cu deosebire contra ațătării tusei, ceace după puțin timp se poate observa și apoi de aci încolo lasă ușor să se observe progresele sale de înaintare. Mulți oameni, cari au suferit de ani de zile de urmările răcelilor și de tusa, și-au redobândit prin folosirea Emulsiunii lui Scott, nouă puteri și plăcere la viață mai de parte.

Emulsiunea-Uleul de pește alui Scott e atât de gustoasă și ușor la mistuit, încât atât oamenii crescuți cât și copiii o iau cu plăcere.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 10 Bl. De vânzare în toate farmaciile. Trimțându-se 50 sticle la mica postală la adresa SCOTT & BOWNE, O. m. b. H., Wien, VII și pe lângă provocare la mail acesta, să trimite prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 170

Cine vrea

să cumpere din mână liberă o ospătărie modernă cu prăvălie, grădină etc. într-o comună mare, să se adreseze la Pavel Lazar învățător în Brad (comitatul Hunedoarei). 1642

O casă

cu 2 odăi, o culina și grajd în Sibiu, strada Wachsmann Nr. 42 să vinde din mână liberă. Doritorii a se adresa acolo. 1666

Unul sau doi băieți.

se primesc ca învățăceli la Ioan Borgia, măiestru faur în Săliște (comitatul Sibăului). 1642

O curte

cu mai multe odăi, șură și grajd etc., din Sibiu, târgul vitelor 4a, precum și curtea de sub 4b cu odăi și cu un atelier (lucrătoare), sunt de vânzare. Doritorii a se adresa la Nr. 4a. 1644

Un măestru morar

caută loc la o moară cu motor. Doritorii să se adreseze la Pamfilie Morariu în Fofeldea (Fófeld, u. p. Holzmány). 1647

Trăsuri

fără număr, ca și trăsurile private, stau oncratului public totdeauna la dispoziție.

Prețuri după înțelegere, dar la nici un caz mai scump decât după tariful de trăsuri.

Comandele se pot face prin telefon Nr. 176 sau Heideng. Nr. 18.

Cu toată stima

H. Hann.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU
Str. Urezului (Reisergasse) 17
Pune dinți
în cauciuc și de aur cu
prețuri moderate

Un contabil

mai în etate, dar necăsătorit, se caută pentru un birou comercial. A se adresa la C. Ivan în Pitești, România. 1590

Casă de vânzare

din mână liberă și scutită de dare pe 15 ani, se află în Sibiu, strada Verzelor (Krautgasse) Nr. 26. Doritorii să se adreseze la îngrijitorul caselor din Strada Cisnădiei Nr. 7. 1638

Mașină de împlătit

mănată cu motor de benzin, 4 puteri de cai, totul în stare bună, se află de vânzare pe lângă un preț foarte moderat la Ioan Fulea în Răhău Nr. 365 (Rehó, u. p. Szászsebes). 1463

Mare succes

au inserate în „Foia Poporului” unde sunt celtite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuie persoanelor singuratiche sau în familie. Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația „FOII POPORULUI”

1064
tot ce este mai bun pentru dinți
Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebuințează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.
Prețuri: sticlă mare K2—mică 120

12 tauri bivoli

de 3 ani, 2 tauri roșii și 2 tauri „Siementhal” crescuți la hotar sunt de vânzare la Michael Lutsch în Agnita. 1671

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foia Poporului

Țiglă pentru coperit
din ciment ::
Stâlpi pentru pălanuri
se află de vânzare la
FRANZ CALCIC,
Sibiu, Str. Gării (Bahng.) Nr. 19.
1640

Eu sunt fără îndoială în stare, prin mărfurile produse în fabrica mea, de-a mulțumi pe oricine cu marfă bună, pe lângă prețuri ieftine, serviciu solid și avantajos

LUMINI de ciară și stearină

pentru biserici, înmormântări, pomeni și parastase

Săpun pentru spălarea albiturilor și pentru toaletă etc.

Fabrica de săpun și lumini
mănată cu abur a lui
Meltzer în Sibiu
înființată la 1848
Prăvălie și magazin în strada Gușterii
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
Revanzătorii primesc rabat mare. — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco. 1593

Pastă de dinți

KALODONT
Apă de gură

Dentist
V. MUNTEAN
lipsește din Sibiu până
la finea lunii Martie a. c.
1641

Tot felul de
Semințe agricole
și de grădinărit
se capătă la
Magazinul agricol
proprietar: Const. Băila din
Sebeșul-săsesc (Szász-Sebes).
Sămânță de trifoiu, lucernă,
dlf. ierburi, napi de nutreț,
măzăriche, mohor, tot felul
de legumi și flori; cepșoară
lungureață și boboloață (arpaic)
etc. etc.
Numai semințele garantate!
Vânzare în mare și mic!

Pari de viie
Pari pentru hemel
Lemne de clădire
de diferite mărimi
tot felul de
scânduri
se vând zilnic în ma-
gazinul meu de lângă
gara din Orlat 1612
A. GERSON
ORLAT (Szeben m.)

Nu uita
stimate cetitor, — la comanda
sau tot felul de alte cum-
părări făcute în urma unui
inserat cetit în foaia noastră,
— a aminti și spune, că de-
spre lucrurile comandate sau
cumpărate ai cetit în inseratul
din „Foaia Poporului”.
Prin aceasta contribui și Tu
la răspândirea și lățirea foilor
noastre, ar pe altă parte vei
fi servit degrabă, fără ca acea-
sta să te coste ceva mai mult.

MOBILE lucrate solid și
conștientos ...
se pot comanda la
EMIL PETRUȚIU
Fabrică de mobile
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul
pentru tineri nou că-
sătorii, mobilari de
hoteluri, vile, insti-
tute, cafenele și
restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

☎ Telefon Nr. 47 ☎
cu legătură în com. Intreg

ALMA

Medicii
deciară ca cel mai bun mijloc contra tusei
Kaiser Caramele
pectorale
cu cel „3 brazi”.
Milioane de persoane le
folosesc contra
TUSEI
răgușelei, catarului, flegmei,
catarului bronchial și de gât.
6100 atestate de la medici și
privati, întărite prin no-
tariul public garantează succesul sigur.
Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani,
se capătă în toate farmaciile și în cele
mai multe drogerii și unde se află pla-
catele. 1646

CHEAG pentru înche-
garea laptelui
cu marca „ROMÂNCA”
cel mai bun și făcut din rânze demiel și vițel

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește
depuneri spre
fructificare cu 5 și 5 1/2 %
după mărimea sumei și termenul de abdicere.
Darea de interese o plătește institutul.
Direcțiunea

1123

KOLLARIT „Collarit”
Papa de piele
Imbrăcată cu o materie de cau-
ciuc, elastică, rezistentă contra
vijeliilor și durabilă pe mult timp
Papa de acoperit fără miros.
Cea mai bună papă de
acoperit a prezentului
Nemărginit de durabilă.
Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperte
vechi cu stădile. Nu trebuie văpsită, nici spălată
Se poate căpăta la
Ioan D. Bărsan
prăvălie de fier în Săliște
(Szelistye, Szebenmegye). 1661

Înștiințare!

Îmi permit a aduce onoratul public la cunoștință, cumă,
după 12 ani de serviciu ca conducător expert, am repățit din firma
Albert Klingspohr și voiu deschide cu 15 Martie a. c. în **Sibiu**
strada Sării Nr. 37 (casele fabricii de mobile E. Petruțiu) un
Atelier de sculptură și
depozit de monumente
Primează deci toate lucrurile spre executare, cari se refer la
fațad de edificare pe lângă serviciu solid și prompt.
Rugând pe onoratul public de sprijinul binevoitor, semnez
Cu toată stima
Adolf Ziegler

O reprezentanță bună
cu fabricate speciale tehnice cercate, cari să folosesc de-apurarea din partea tuturor
intreprinderilor de mână cu abur și alte puteri, se caută pentru musterul din cercul
nostru pe lângă
proviziune mare
un reprezentant destoinic, cu caracter personal bun în toată privința.
Fabricatele noastre sunt deja aproape pretulindence în Ungaria bine introduse,
în urma cărui li stă la dispoziție cele mai bune referințe.
Ofertele amănunțite despre ocupațiunea de până acum și alte referințe sunt
a se adresa în limba germană către **Hamburger Zeitungsagentur,**
Hamburg 36 sub H. 6869.

Viță americană altoită precum și viță ame-
ricană pentru altoit,
cu și fără rădăcini, în diferite varie-
tăți foratează renumita și de mulți ani
recunoscută ca cea mai de încredere
pepinieră.
Fr. Caspari
Mediaș—Medgyes (Nagykovács vm.)
Serviciu conștientos. — Soluri garantate.
☎ Catalogul se trimite la cerere gra-
tis și franco. În catalog sunt publicate mai
multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face
comanda, oricine poate cere informațiunile în scris sau verbal de la proprietari cari
mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absołuta încredere ce o pot
avea în firma de mai sus. 1314

La cerere trimit Prețcurent și îndru-
mare pentru folosirea Cheagului.
Se capătă la 1663
Pálfi Márton, Karánsebes

Ceapă

alu, morcovi, pătrânjel, hrean, rădăcină de hrean și sămânță de ceapă calitate curată de makó precum și sămânță lungă de pătrânjel, albe, ambele de toamnă, asupra curățenii și puterii germinului examinat și plombat de stațiunea școlară de sămânță mag. ung. Sămânța de ceapă 82-84 procente puterea germinului și 99 procente curat, sămânța de pătrânjel 84 procente puterea germinului și 97 procente curat, mai departe ceapa de sădit rotundă și lungă se poate căpăta pe lângă prețurile cele mai ieftine de zi.

De probă să trimită franco pe poștă.

5 kgr. sămânță de ceapă	K 15-
5 . . . sămânță de pătrânjel	8-
5 . . . alu	5-
5 . . . ceapă de sădit	4.50
5 . . . hrean	5-
5 . . . rădăcini de hrean	6-

MANDL ZSIGMOND, Makó.

Bombonele Menthomol

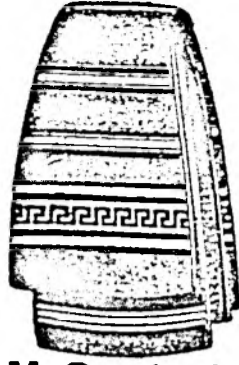
carl vindează cu efect repede și sigur, sunt plicuța la luat, au gust deplin bun, nu vătămă stomacul și promovează pofta de mâncare.

Prețul unui carton 40 fileri.

De căpătat în toate farmaciile și drăgarile. — La cumpărare să se observe în numele „Menthomol”. — Pe fiecare carton trebuie să figureze clicheul celor 4 pitici mai sus săturați.

Fabrica: A. ZIGLER și PIJOL

liferant de curte ces. și reg. WIEN.

Numai odată în viață! 50.000 straine (acoperitoare) à Kor. 1.95

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului, lucrate din lână Himalaya verit. de Brünn, cam 200 cm. lungime și 130 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, sunt de vânzare numai în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 1.95 pro bucată. Aceste straine sunt vrednice încă odată afăra iar de vânzare să afli pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât ajunge depozitul.

1 buc. straiu costă numai K 1.95
3 5.70
6 11-

Singura vânzare cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse Nr. 13-348

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyseben) recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători profesionali și profeși români avantajii deosebite). Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% —

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capăt.

Asigurări de foc

deasemenea cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei”, sau plătit prin acest Institut:

• Capitale asigurate pe viață	K 5.453.689.48
• Pagube de incendiu	5.456.045.07
• În total a fost la Transsyl- (asig. pe viață	11.740.710-
• vania la 31 Dec. 1912 (asig. de foc	133.637.241-
• Capital de fondare și rezerve	2.603.400-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agențiile.

Persoane prețuite la stăruire de asigurare (asigurator) cari au legături bune la praga și la provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

Bioglobin

Bentură excelentă și cu gust bun care produce sângeră. Recomandă de medic contra boalei de anemie, lipsă de sângeră, nervozitate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.- Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la: **GUIDO FABRITIUS**, apotecar în Sibiu.

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare Nederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.

În fiecare săptămână circulare între Rotterdam - Newjork - Kanada

Cancelaria Budapest, VII., Thököly-ut 10.

Un orologiu ca reclamă!

Cine vrea un orologiu de cinstă se umblă precis și elegant pentru domul sau dame, să scrie îndată la: Uhrenhaus Fr. Schmidt, Prag Weinberge 554

O moșie

de 600 jugăre catastrale pământ bun arător (moșia Zsombory) pe hotarul Zutor și Jimborul mare (Magyar Zsombor), comitatul Clujului a fost vândută pe un preț bagatel de 200 cor. pro jugăr cat. în licitație.

Plus-oferte cu 10% vadiu să pot înainta până la amiazi în 14 Martie a. c. st. n. la judecătoria cercuală din Hida (Hidalmas).

Un castel mare domnesc încă n fost vândut numai cu 16000 cor. Pentru acesta încă se pot face plus-oferte.

Var alb și gras!

Facem cunoscut onoratiilor domni ingineri, arhitecți, întreprinzătorilor de clădiri și proprietarilor de case, că **ne-am deschis un magazin de var** din bucăți prima, alb, bine ars cu lemne și var de clădit din prima fabrică din Cristian de lângă Brașov. Liferăm orice cantitate în mic și mare, la oricare stațiune, cu prețurile cele mai ieftine din tariful zilnic.

Asemenia avem toate articolele, cari sunt necesare pentru clădiri, ca: țiglă de acoperit, Portland și Roman-Cement, Gips de stucator și legături de trestie, etc.

Bucându-ne pentru binevoitorul sprijin, al onor. public, semnăm

Cu toată stima

!Adresa telegrafică: Pavlovics & Panaiotu.

Iulius Pavlovics & Panaiotu Sterio magazin de articole de clădit.

SIBIU, Str. Gușteriței Nr. 81.

Călbeaza la oi, capre, porci și vite mari

(boi și vaci), se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMON ONICIU** din **ABRUD** (Abrudbánya)

O doză (porție) pentru o oale costă 60 fileri.

O doză (porție) pentru vite mari, 3 corone.

Onor. public e rugat, ca dintr'o comună să se unească mai mulți la comanda. Căci plata poștei le vine așa mai ieftin. La comanda peste 100 corone jumătate din preț să se trimită înainte. Comande de probă nu se trimit mai puțin decât pentru zece oi. Comandele să pot face numai dela **SIMON ONICIU**, apotecar în **ABRUD** (Abrudbánya).

Câteva din multele scrisori de mulțumită

„Medicina comandată dela DV. în contra călbeții pentru doi oi din comuna Monorfalva, m. p. Nagyszőlő, a avut efectul cel mai bun și admirabil, așa că de acum înainte suntem siguri, că din cauza acestui medicament nu vom mai ajunge la săpă de lemn, cum au ajuns mulți până acum. Exprămiându-ne mulțumită din toată inima pentru această binefacere, recomandăm cu toată căldura acest leac celor care s'ocupă cu oieritul. — Custimă Matel Flore, econom. Dragan Petre m. p.

„Funda medicina contra călbeții, ce am adus o dela Dita ne a folosit, scăpându-ne de mari pagube, ce am avut în oi, cu bucurie ne-am hotărât să îți scriem și D-tale, că toate oile ni s'au vindecat deplin. Căutând într'o oale țărăni, nu am aflat nici un fir de călbeț viu. Toată călbeaza a fost moartă. Îndată ce le-am dat leacurile, au început să se curețe de călbeț. Am căutat și în balica oilor și am văzut fire de călbeț moartă cu grămada. Acum sunt sănătoase, mănâncă bine și a grase ca porcii. Teji căji am comandat leacuri dela Dita, ne-am scăpat oile dela peire. Iji suntem foarte mulțumitori. Dumnezeu să te trăiască D-le apotecar, că ne-ai făcut un mare bine cu leacurile D-tale de călbeț. Pe mulți mântui dela sărăcie. Săstăm pe teji căji au oi cu călbeț, că dacă voiesc să le aibă și la vară, ori mai bine ris, dacă voiesc să nu păgubească cu ele, negreșit să comande dela Dita leacuri de călbeț”. — Gărenii, 15 Febr. 1914. Dumitru Băclă m. p. Petru Lupșa m. p. George Florea m. p. Petru Pălcău m. p. proprietari.

„Medicina comandată dela Dita a avut rezultat bun la vitele de Schweitz; au și stat în pace și ele încep a să intrămă, le-au folosit minunat, să trăji la mulți ani și Vă doresc, ca Dumnezeu să Vă ajute a pregăti medicamente comandate, bine și degrabă”. — Vasile Pop m. p., din Ragla.

„Când le-am spus mai întâi proprietarilor de oi din comuna mea, că s'a aflat leac de călbeț, au început a mă lua în râs teji, că nu mai cuteram a mai merge în vreo crăsmă și pe drumuri, că tot de mine vorbeau. După ce au cercat și alții, mergeam a fală printre oameni și teji să rugau de mine să le dau pentru o oale, două și mai multe, alții să le fac adresa. Vă rog deci leacuri încă pentru 45 de oi”. Ioan Jaga m. p., Nr. 755, din Tilișca.

„Am comandat de multă medicina pentru 10 oi și am dovedit, că e foarte folbitoare pentru călbeț; am aflat călbeza moartă, lăpădată în gunoii, așadar mai fac o comandă pentru 15 de oi, aflându-o bună. — Petru Blajiu, I. Ion m. p. Livezeni.

„Am făcut comandă pentru 20 de oi, aflându-o medicina foarte bună, fiindcă am făcut probă, fiind o oale, din care le-am dat de multă medicina, am aflat călbeza moartă toată și ejiță din Maiu pe mase. Vă mulțumesc frumos de medicina”. — Simeon Danclu I. George m. p., Livezeni.

„Am comandat dela D-Voastră leacuri pentru 10 oi de probă contra călbeții și le-am aflat de foarte mare însemnătate, la care vin a Vă mulțumi frumos pentru acest leac minunat, care are mare efect. Mai trimiteți-mi cât se poate mai curând încă pentru 100 de oi cu rambursă”. — Nicolae Prodan m. p., Poiana-Sibiului.

„Sunt foarte măgulitoare pentru mine spusele proprietarului Codar Andreiu din Mestehara despre invențiunea de mare importanță, aflată de D-voastră contra călbeții. S'a dovedit de mult promitoare pentru ajungerea scopului. Astfel stănd lucrurile, sunt aplicat a introduce medicina Kálmán din Marosvécs și a o întrebuința pentru vitele bovine. Vă rog deci a-mi trimite pentru scuterea călbeții medicina pentru 260 porci, 56 vite mari, 70 vite tinere până la 2 ani și 20 vite în etate de 2 și 3 ani”. Magyary Károly m. p. directorul domeniului baron Kemény. (Traducere din ungurește.)

„Până azi în comuna noastră s'au mântuit 150 de oi de peire și 10 oameni de sărăcie în aceste zile de grea criză financiară. Imi exprim admiratia față de invențiunea D-voastră, care va face, că în viitor oile vor muri numai de bătrâne. Să trăji la mulți ani în folosul economilor oieri”. Simeon Nechita m. p. Seciu de Jos (comitatul Solnoco-Doboka).

„Lucrând cu medicina precum me ai scris, m'am convins pe deplin, că sunt foarte bune gălusele și au mare efect de curățire, ceace pot să-ți dovedesc cu jurământ înaintea lui Dumnezeu și eu cât pot le dau stat oamenilor să nu li să prăpădească oile”. Ion Ivașcu m. p., Vaiea mare.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorhelu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,600.000.-
Fonduri de rezervă și pensuni	„ 2,850.000.-
Portofel de cambii	„ 17,700.000.-
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.-
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.-
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.-

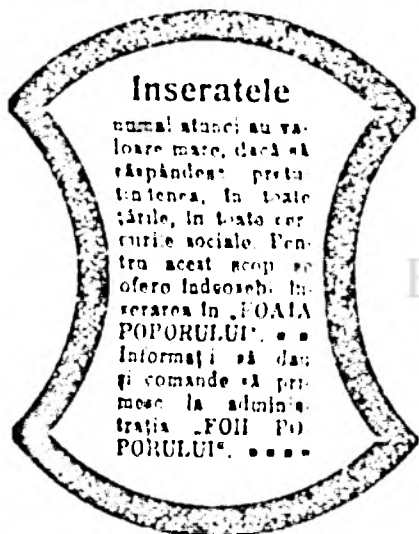
Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2 0/0**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

182

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă sînt răspândite, prin tenerea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă deosebit înserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații și comenzi se primesc la adresa: Administrația „FOAIA POPORULUI“.

Ca niciodată!

Pentru a-mi face firma cunoscută, trimit un inel de aur curat și carat, cu diamante imitate, pentru domni sau dame, în loc de K 10 cât e prețul, cu numai K 3. Trimiterea cu rambursă prin Casa de raport M. ROBINSON, Wien V 2, Marthausgasse 8. 1651

Oleiu

din simburii de bostan, curat, pe lângă garanție, pentru mâncărilo de post. La dorință trimite de probă

Lengyel Sándor & Comp., Pankota. 1617

Ocazie foarte favorabilă!

Orologiu deosebit de fin și foarte elegant pentru cavalerii cu 18 cor. Orologiu de aur dublu patentat. 4 cor. 90 fil. Orologiu de argint britanic, remontoir

construcție helvețiană numai 3 cor. 90 fil. Orologiu de damă 18 cor. dublu patentat, lucu 5 cor. 90 fil. Construcția acestor orologioare e originală helvețiană pe lângă garanție de 4 ani. La orologioare de bărbați se mai adăugă gratis și un lanț. Trimite pe lângă rambursă

Ignácz Cypres, Krakau, Szewskagasse 13—128.

La dorință trimite catalogul local cu 300 ilustrații, orologioare de aur și argint, părți de orologioare, rebusite, instrumente muzicale și sticle etc.

De cetit de acela cari suferă de stomac

Lyon, 5 Februarie 1897. — „Sufeream adesea de greață și acreală din cauza stomacului, scrie D-na Bompard, măcelăreasă la Lyon. Imi venea să vărs după masă și câte-odată aveam arsură în pept. Imi simțiam stomacul plin de fieră. Aveam limba încărcată, gura împăstată, durere de cap și un profund deasgust de mâncare. Incercasem medicamente ca magnesia, amarele, apa de revent, dar nimic nu-mi făcea bine.

D-na BOMPARD

„Într-o zi, bărbatul meu mi făcu să iau Cărbunele de Belloc în praf, pe care-l cumpărasem într-un flacon dela spițerie. Luai două lingurițe după fiecare masă. Simții, dela cele dintâi doze, o senzațiune plăcută în stomac. După vre-o două zile, eram deja mai bine. Acreală și greața atât de neplăcute, dispăruse. Curând mi-a revenit apetitul și plăcerea de a mânca. După opt zile eram pe deplin sănătoasă și, de atunci, sunt foarte bine.“

»Semnat: Fannie Martin, femme Bompard.

Intrebuintarea Cărbunelui de Belloc, în doză de 2—3 lingurițe după fiecare masă, ajunge, într-adevăr, pentru a vindeca în câteva zile boalele de stomac, chiar și pe cele mai vechi și mai rebeli de orice tratament. El produce în stomac o senzațiune plăcută, dă poftă de mâncare, grăbește digestiunea și face să dispară constipația.

Este suveran contra îngreunării stomacului după masă, contra migrenelor rezultând din reaua digestiune, contra greței, sughițului și tuturor afecțiunilor nervoase ale stomacului și intestinelor.

Mijlocul cel mai simplu de-a lua praful de Belloc este de a-l topi amestecându-l într-un pahar cu apă curată sau zaharată pentru a-l bea apoi după voia dintr'odată sau de mai multe ori.

Cărbunele de Belloc nu poate face decât bine, niciodată rău, oricare ar fi doza în care e luat. Se găsește în toate farmaciile și drogeriile. Preparațiunea: Paris, 19, rue Jacob. — Prețul pentru o sticlă pulvere cor. 275, pentru o sticlă pilule cor. 225.

S'a încercat a se face imitațiuni ale Cărbunelui de Belloc, dar ele sunt izoficace și nu vindecă fiindcă sunt rău preparate.

Pentru a evita orice eroare, priviți bine dacă eticheta flaconului poartă numele lui Belloc.

P.-S. Persoanelor cari nu se pot obișnui a înghiți praful de Cărbune, pot să înlocuiască cu Pastilele de Belloc, luând 2 sau 3 pastile după fiecare masă și de câteori au dureri.

Se obțin aceleași efecte salutare și o vindecare tot atât de sigură.

Aceste pastile conțin numai cărbune pur. E destul a le pune în gură unde ele se dizolvă singure și a înghiți saliva.

Depozit bogat sortat!

1303

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiiu, Bachgasse Nr. 3—5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinel din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Coupons și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinel tătate pentru femei, bărbați și copii. Brandschikpsen și diferite bucați de tălpi căzute. Piel de vacă de vachs, lucu sau și în pregăteala lor Pittlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vițel de vachs,

Piel crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxenli, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de ouie în fărbi diverse. Căptușeli de ouie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Diferite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

Rabat deosebit pentru Români

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang

SIBIIU, Strada Ciznădiei

Palatul comandei de corp

Pentru dame mantauae, bluse, rochii, jupoane, capoate

Pentru domni raglane, haine complete, pantaloni, mantauae de ploaie, gileturi moderne

Specialitate

in haine pentru băeți și fetițe

1653

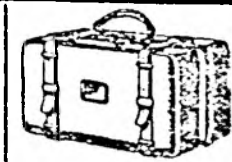
In interesul propriu să cercetați acest depozit!

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Ciznădiei 45 — SIBIIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat in articole pentru călătoriat, călărit, vânat, sport și volaj, poezi și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în depozit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios

Mare depozit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Nu întrebuințați alta, decât numai para cu drot original
provăzută cu inscripția

„TUNGSRAM“ Atențiune
la
falsificări!

Fabricațiunea dela: Vereinigte Glühlampen- u. Elektriziäts-A. G., Ujpest 4.

**Cele mai frumoase
Illustrate**

Vederi din Sibliu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și culori moderne se află, cu prețuri ieftine, la

Librăria dela

Foaia Poporului

Sibliu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probați numai odată și vă veți convinge.

Binecunoscutele resturi de Moravia
Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitz Webwarenzeugung
JOSEF MASIK
la INGROWITZ, Mähren (Austria).

Aceste sticle de lână (Loden) sunt o marfă minunată pentru rochii de dame, de oarece sunt foarte lubite de dame. — Cereți ofertă.

1232

Correspondența românească

Renumere universal

are cîșorul de buzunar marca „Sirena”, 14 cor. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de oare. Prin cumpărarea întregii producții din aceste cîșouri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grosav de lefină de 4 cor. 90 bani acest cîșor, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate desface de nu cîșor deaur, ce costă 100 cor. Pentru merul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor. 60 bani. Mai departe oferea un cîșor Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orice cîșor se află în cîșor un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Tîmberia cu rambursă prin

1085

S. KOHANE, export de cîșouri
Krakau. Sebastiangasse Nr. 15.

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de ulei brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și ulei brut pentru garnituri de tinerat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de soluțiere în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

Correspondență românească.

Tot felul de uleniri și curele

Tot felul de arici și lemni

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc nelintrecut la boala de plămîni și de plept, moderatează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boala de gât, frigid, îndreptul și gîrăciul în stomac și colic. Vindecă toate leze genitale și hemoroidale, curăță răni și lezări în întregul apendic și mîștră. Servete tare bine contra durerilor de dinți, a durerii gîngii, contra miculul de gură și alte leze de dinți și de gură, încetează miculul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra hîmărilor. Vindecă tot felul de răni, orlani, lezări provenite din feribuz, tuboale, tuboruse, răni provenite din arsură, membre degerate, agăburie. Tute ce au răit pe piept, dureri de urechi etc. Să nu lăsați din nici o familie, îndreptul când bănuieți epidemia de influență, holera și alte epidemii. Scrie la

A. Thierry, apotecă la Ingerul pășitor în Pregrada lei Rohltch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială etc.

La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă 1073

Allfie-Centifolla a lui Thierry

Impiedică și oprește invențurarea sîngelui. Face de prios operațiune.

Se folosește: la femei cari lăptășă, la pomirea laptelui, împotriva împetririi peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, rîni, piciorare umflată și la mîncarea osului; apoi la rîni de sînie, împunătorii, împunătorii, cîșturi și adunătorii, peccum și la inflamație din corp a obiectelor arădine, ca: sticla, țanțuri, pietriș, alieci, și alii etc., la tot felul de umflături rîni, castune, chiar și la cancer (rac); la negri pe mîni sau la picioare, lepiet, rîni la picioare, rîni de arsură, la sîmbire provenită din săcut mult, lepiet de sînge, curgeni de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3 00, pe lângă trimțterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecă Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotecă din țară. En gros se află la drăgărele: Thalmyer și Seltz, Erezil Hochmeister și Frații Radano-vits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la Ingerul pășitor în PREGRADA (Ningă Rohltch Sauerbrunn).

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris 1103

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15 Telefon: József 14-97

Ocazie foarte potrivită
la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibliu, strada Ounei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghețe, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghețe în Chevreux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea	20-25 — K 3-4
„	26-29 — „ 4-5
„	29-34 — „ 5-7
„	35-39 — „ 7-9
Păpnel de jumătate pentru dame Chevreux și Box sau Kalv	4-14
Ghețe înalte pentru dame Chevreux și Box sau Kalv	8-14
Ghețe de lucru pentru domni, tari, eacucije în Kalv sau piele de vîchă	7-
Ghețe în Chevreux sau Box:	
Ghețe pentru domni cu gumă sau hăleri K	9-50
„	bumbi sau ideal
„	10-
„	Kobrak
„	14-
„	Oslaria
„	12-
„	formă americană
„	13-
„	formă americană,
„	cu bumbi și hăleri
„	10-
Ghețe pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni. =

Camași cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

SAM. WAGNER, Prima turnătorie de fier Sibliană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibliu-Nagyszében, Târgul fânului Nr. 1

Atențiune! 1536

Doritorii de-ași procură mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvînt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogată și bine asortată sa prăvălie de fier se găsec toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

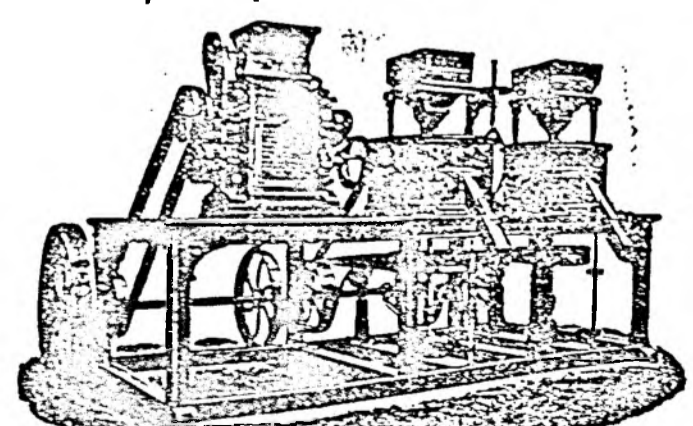
prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

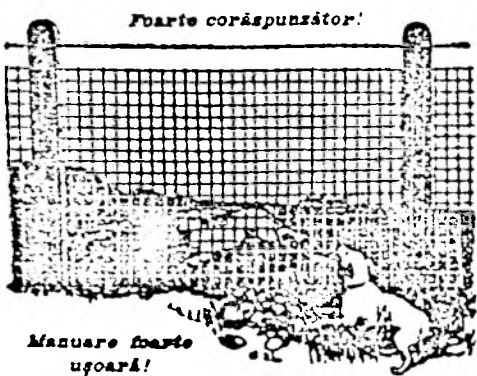
Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimitt gratis și franco.

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

== Împletituri == „HUNGARIA“

Să fabrică numai din sarmă suflată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 f și mai sus. Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker
fabrică de sarmă, de Ingrăditură din împletituri și de gratii
Budapesta VIII, Ūllői út 48. 84

— Serviciu ieftin, repede și conștientos. — Prețuri preferențiale ilustrat, gratis și franco.

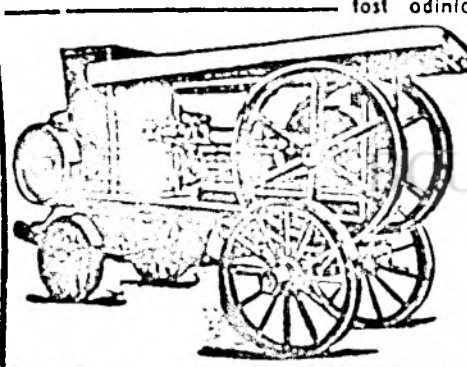
Prima negușătorie mare de vinuri Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuca veritabilă, șerbere
proprie și Romuri lamaica
direct importate.

Fabrică de liche-
ruri și șerburi
de rachuri o o o
Mare negușătorie
de rachuri de o
Drojdii, Trevere și
Prune o o o o o

Societatea HILLE

pe acți și fabrică de mo-
toare cu gaz în Dresden.
fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică
specială din Germania de mijloc de
motoare de tot felul și de instala-
țiuni cu gaz aspirător.
Reprezentanță generală
Rálmár Ernő, Inginer
VI. Podmaniczky-utca 4/N.
Telefon 22-76.

Motoare
cu benzina 1002
• gaz
• petrol
• ulei crud
• gaz de pământ
• alst. Diesel
cu gaz aspirător
în toate mărimile.

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte croștoare și
foarte aromatică. Un săculeț de probă
(5 chilogramme) se trimite pe lângă pre-
țul de 10 coroane, jumătate punct telu
de primul rang cor. 2 - foarte cu
ramburs.

A. SAPERESCU 1620
Export de cafea și telu, Tiszabogdány 356

Atențiune!

50.000 perechi de ghete
4 perechi de ghete
numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici
mari au început plățile, am fost incre-
dintat a cheltui o mare cantitate de
ghete adine sub prețul de fabricare.
Deci eu vând fiecărui 2 perechi ghete
cu șinoare, pentru domni și 2 perechi
pentru dame, de piele brună sau neagră,
galoșată, cu talpă bătută cu caie, foarte
eleg. fasonul cel mai nou, mărimea con-
form numărului. Toate 4 perechile costă
numai K7.90 Trimiterea per ramburs.

S. Lustig, export de ghete
Neu-Saudez, 54/p, Austria
Schimbul e admis sau banii retour.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
assortiment.

Noutățile

soșite chiar acum, pentru halne
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din
cari se execută după măsura cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquete și halne de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisuri și „Raglam“, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu. Imi per-
mit a atrage deosebita atențiune
a On. domni preoți și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confecționez un rând
complet de halne în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de artici
de uniformă, după prescripție cre-
itura cea mai nouă.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acți în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare ro-
mânească, înființată de institutele
financiare (băncile) române din Tran-
silvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei“
și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări
asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asi-
gurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.
Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face
prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de
încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau
gratis și imediat

Personele cunoscute ca acvizitori buni și cu legă-
turi — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deo-
sebită că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate
de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

NEIGE DE FLEURS

e cea mai nouă
și înflorită lucrătură

Cremă pentru mâni și față

și cea mai bună mijloc de igienică a timpului prezent.
Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1-60

500.000 de pași

poate umbra cu apă o pereche de pa-
șori sau cizme, cari sunt comprimate din
atelierul meu sau sunt provizorie cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez

orice încălțăminte soco-
tind dela comprimate 8 luni, dacă în
acost timp e de lipsă ceva
reparare.

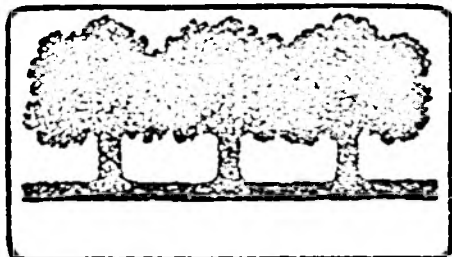

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Plața Brânzului Nr. 9

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la orașe
cât și la sate

Că berea noastră
e foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
inmulțesc
meru o o o o

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintesti
totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!